

1e gewijzigde beleidsregels Bijzondere Bijstand Gemeente Geertruidenberg 2017

Het college van burgemeester en wethouders van de Gemeente Geertruidenberg;

gelezen het daartoe strekkende voorstel behandeld in haar vergadering van 13 december 2016;

gelet op het bepaalde in titel 4.3 van de Algemene wet bestuursrecht, en artikel 35 van de Participatiewet,

overwegende dat het noodzakelijk is om beleidsregels vast te stellen voor de bijzondere bijstand die in de gemeente Geertruidenberg wordt verstrekt,

besluit:

Vast te stellen: de "1e gewijzigde beleidsregels Bijzondere Bijstand Gemeente Geertruidenberg 2017"

Hoofdstuk 1 ALGEMEEN

Artikel 1. Begripsbepalingen

1. Alle begrippen die in deze beleidsregels worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet, de Algemene wet bestuursrecht (Awb), het Burgerlijk Wetboek (BW) en de Wet op de huurtoeslag.
2. Voor de toepassing van deze regeling wordt verstaan onder:
 - a. belanghebbende: de alleenstaande, alleenstaande ouder of het gezin die in aanmerking wenst te komen voor bijzondere bijstand;
 - b. bijstandsniveau: 100 % van de voor belanghebbende geldende bijstandsnorm;
 - c. bijstandsnorm: de op grond van paragraaf 3.2 van de Participatiewet op de belanghebbende van toepassing zijnde norm (inclusief de kostendelersnorm), verminderd met de op grond van paragraaf 3.3 van de Participatiewet vastgestelde verlaging;
 - d. college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Geertruidenberg;
 - e. draagkracht: het gedeelte van het inkomen of vermogen dat aangewend dient te worden voor financiering van de bijzondere kosten;
 - f. draagkrachtperiode: de periode waarover de draagkracht van een belanghebbende wordt vastgesteld;
 - g. inkomen: het inkomen volgens artikel 32 van de Participatiewet; de middelen als bedoeld in artikel 31 lid 2 en artikel 33 lid 5 van de Participatiewet worden niet tot het inkomen van belanghebbende gerekend;
 - h. medische kosten: noodzakelijk te maken kosten welke vallen binnen de reikwijdte van de kostensoorten waarover de Zorgverzekeringswet (hierna Zvw) of de Algemene wet bijzondere ziektekosten (AWBZ) zich uitspreekt;
 - i. meerinkomen: het inkomen boven het minimuminkomen;
 - j. minimuminkomen: 120 % van de voor belanghebbende van het toepassing zijnde bijstandsnorm;
 - k. vermogen: het in aanmerking te nemen vermogen volgens artikel 34 van de Participatiewet;
 - l. voorliggende voorziening: elke voorziening buiten de Participatiewet, zoals bedoeld in artikel 15 van de wet, waarop de persoon of gezin aanspraak kan maken dan wel een beroep kan doen ter verwerving van middelen of ter bekostiging van specifieke uitgaven;
 - m. woonkosten eigen woning: de tot een bedrag per maand omgerekende som van de verschuldigde hypotheekrente en de in verband met het in eigendom hebben van de woning te betalen zakelijke lasten;
 - n. woonkosten huurwoning: de op de aanvangsdatum van het lopende huurtoeslagtijdvak per maand geldende huurprijs als omschreven in de Wet op de huurtoeslag.

Artikel 2. Recht op bijzondere bijstand

1. Onverminderd paragraaf 2.2 van de Participatiewet, heeft de alleenstaande, alleenstaande ouder of het gezin recht op bijzondere bijstand voor zover de alleenstaande, de alleenstaande ouder met zijn ten laste komende kinderen of het gezin niet beschikt over de middelen om te voorzien in de uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten van het bestaan en deze kosten naar het oordeel van het college niet kunnen worden voldaan uit de bijstandsnorm, de individuele inkomenstoeslag, de individuele studietoeslag, het vermogen en het inkomen Het

-
- college bepaalt het begin en de duur van de periode en de hoogte waarover het vermogen en het inkomen in aanmerking wordt genomen.
2. Daarnaast geldt dat geen recht op bijzondere bijstand bestaat voor zover een beroep kan worden gedaan op een voorliggende voorziening (artikel 15 Participatiewet) of deze voorliggende voorziening heeft geoordeeld dat de kosten als niet noodzakelijk worden aangemerkt.
 3. Het college stemt de bijstand en de daaraan verbonden verplichtingen af op de omstandigheden, mogelijkheden en middelen van de betrokken persoon.

Artikel 3. Doelgroep

Alle inwoners van 18 jaar en ouder van de gemeente met een inkomen op of net boven de toepasselijke norm en geen of weinig eigen vermogen, kunnen een beroep doen op bijzondere bijstand.

Artikel 4. Tijdstip indienen bijstandsaanvraag/terugwerkende kracht

1. De mogelijkheid om een aanvraag bijzondere bijstand in te dienen geldt tot een jaar nadat de kosten zijn gemaakt.
2. De noodzaak van bijstandsverlening moet nog vastgesteld kunnen worden. Blijkt dat niet mogelijk te zijn, dan is bijstandsverlening met terugwerkende kracht niet mogelijk.

Artikel 5. Beschikking

1. Incidentele bijzondere bijstand:
 - a. In de beschikking dient tot uitdrukking te komen tot welk bedrag bijstand wordt toegekend, hoe en naar wie de betaling moet plaatsvinden. Tevens dient in de beschikking te worden opgenomen de wijze waarop de draagkracht en draagkrachtperiode is vastgesteld en voor welk doel de bijstand wordt verstrekt.
 - b. Indien de bijstand niet (volledig) aan het beoogde doel wordt besteed, kan deze worden teruggevorderd.
 - c. De bijstand wordt pas uitbetaald, nadat de daarop betrekking hebbende nota is overlegd.
2. Periodieke bijzondere bijstand:
 - a. In de toekenningsbeschikking periodieke bijzondere bijstand worden maximum bedragen aangegeven en periodes, hoe en naar wie de betaling moet plaatsvinden. Daarnaast aangeven dat de bijstand wordt uitbetaald na indiening van nota's op basis van de werkelijk voor eigen rekening blijvende noodzakelijke kosten en voor welk doel de bijstand wordt verstrekt.
 - b. Zijn er geen of onvoldoende nota's, dan vervallen de rechten van de periodes waarover geen nota aanwezig is. Deze voorwaarde geldt niet als daaraan niet voldaan kan worden en dus is gelegen buiten de invloedssfeer van de aanvrager. Deze voorwaarde dient expliciet in de beschikking te worden opgenomen.
 - c. Indien de bijstand niet (volledig) aan het beoogde doel wordt besteed, kan deze worden teruggevorderd.

Artikel 6. Draagkracht

1. Voor personen met een uitkering krachtens de Participatiewet geldt dat er geen sprake is van draagkracht uit inkomen of vermogen, tenzij uit (her-)onderzoeken is gebleken dat het vermogen wel meegenomen moet worden en/of het vermogen door sparen tijdens de bijstandsperiode is toegenomen tot boven de toepasselijke vermogensgrens.
2. De ingangsdatum draagkrachtperiode wordt vastgesteld op de dag dat de kosten worden gemaakt.
3. De draagkrachtperiode geldt voor de duur van twaalf maanden, gerekend vanaf de dag dat de kosten worden gemaakt.
Draagkracht uit inkomen
4. Voor de 18, 19 of 20 jarige wordt bij het bepalen van de draagkracht voor bijzondere bijstand, niet zijnde bijzondere bijstand voor levensonderhoud, uitgegaan van een inkomen als bedoeld in artikel 9 van deze beleidsregels.
5. Voor de 18, 19 of 20 jarige in een inrichting verblijvend wordt bij het bepalen van de draagkracht uitgegaan van een inkomen als bedoeld in artikel 10 van deze beleidsregels.
6. Voor personen met een IOAW- of IOAZ –uitkering geldt dat de draagkracht uit vermogen wel beoordeeld moet worden.
7. De draagkracht uit inkomen wordt als volgt berekend:
 - a. het inkomen wordt niet als draagkracht in aanmerking genomen voor zover dat minder bedraagt dan 120 % van de geldende bijstandsnorm;
 - b. van het inkomen, voor zover dat 120% van de geldende bijstandsnorm of méér, maar minder dan 150 % bedraagt, wordt 35 % als draagkracht in aanmerking genomen;
 - c. van het inkomen, voor zover dat 150% van de geldende bijstandsnorm of méér bedraagt, wordt 50 % als draagkracht in aanmerking genomen;

- d. de vastgestelde draagkracht wordt altijd ineens verrekend.
8. In afwijking van het bovenstaande wordt 100 % van het inkomen, voor zover dat méér bedraagt dan de geldende bijstandsnorm, als draagkracht in aanmerking genomen voor zover het bijzondere bijstand betreft voor:
- algemeen noodzakelijke bestaanskosten van jongeren van 18 tot 21 jaar (al dan niet in de inrichting verblijvend);
 - algemeen noodzakelijke bestaanskosten van alleenstaande ouders die in een inrichting verblijven;
 - woonkosten;
 - de premie voor een particuliere arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen;
 - uitvaartkosten;
 - de gehele of gedeeltelijke aflossing van schulden;
 - Overbrugging bij scherpe terugval in inkomen;
 - Stookkosten;
 - Kosten van bewassing en kledingslijtage.
9. Voor de berekening van de vakantietoeslag moet uit worden gegaan van het netto-inkomen zonder dat daarop verplichte betalingen aan derden zijn ingehouden. Het gaat hierbij vooral om beslagen en AWBZ-bijdragen van personen die in een inrichting verblijven.
10. a. Behoudens bij een stijging of achteruitgang van het netto-inkomen van 25 % of meer wordt de draagkracht in de eerder vastgestelde draagkrachtperiode in beginsel niet tussentijds aangepast.
- b. Bij de toekenning van een volgende periodieke bijzondere bijstand binnen een lopend draagkrachtjaar, vindt toekenning plaats tot en met de einddatum van het lopende draagkrachtjaar. Daarna dient een nieuwe aanvraag te worden gedaan en wordt de draagkracht opnieuw voor een jaar vastgesteld.

Draagkracht uit vermogen

11. Van het vermogen, voor zover dit méér bedraagt dan de geldende vermogensgrens bedoeld in artikel 34 lid 3 Participatiewet, wordt 100 % in aanmerking genomen. Niet als vermogen wordt in aanmerking genomen het vermogen gebonden in de woning met bijbehorend erf, bedoeld in artikel 50, eerste lid van de Participatiewet.
12. In afwijking van het bovenstaande wordt een vermogensgrens van € 2.500 gehanteerd bij de beoordeling van het recht op de regeling voor duurzame gebruiksgoederen.
13. Bezittingen in natura die naar hun aard en waarde algemeen gebruikelijk zijn dan wel, gelet op de omstandigheden van persoon en gezin, noodzakelijk zijn worden op grond van artikel 34 lid 2 onderdeel a Participatiewet niet als vermogen aangemerkt.
- Auto's, motoren en caravans worden, al vanwege hun aard, niet als algemeen gebruikelijk beschouwd.
 - Indien een auto deel uitmaakt van het vermogen van de aanvrager dan wordt de dagwaarde van een auto als deze lager of gelijk is aan € 4.500 niet meegenomen bij het vaststellen van het vermogen.
 - Tevens wordt de auto niet meegenomen in de vermogensvaststelling als deze ouder is dan 10 jaar, tenzij als gevolg van de leeftijd of exclusiviteit van deze auto de waarde boven € 4.500 uitkomt.
 - De tweede (derde, vierde en meer) auto wordt ongeacht de leeftijd en dagwaarde geheel meegenomen bij de vaststelling van het vermogen.
 - In het geval lid d van toepassing is, wordt als eerste auto aangewezen de auto met de laagste waarde.

Artikel 7. Hoogte van de bijzondere bijstand

- Bij het vaststellen van de hoogte van de bijzondere bijstand wordt, tenzij anders vermeld, aangesloten bij de normbedragen zoals opgenomen in de NIBUD prijzengids, tenzij de feitelijke kosten lager zijn.
- Op de verstrekking van de bijzondere bijstand worden, indien van toepassing, kosten die voor een ieder algemeen gebruikelijk zijn, in mindering gebracht.
- Voor de bijzondere bijstand wordt een drempelbedrag gehanteerd van € 25.

Artikel 8. Vorm van de bijzondere bijstand

Tenzij anders vermeld, wordt de bijzondere bijstand om niet verstrekt.

Hoofdstuk 2 BEPALINGEN TEN AANZIEN VAN SPECIFIEKE KOSTEN

Artikel 9. 18,19,20-jarigen niet in inrichting verblijvend

1. Indien en voor zover een persoon van 18, 19 of 20 jaar die niet in een inrichting verblijft, hogere algemeen noodzakelijke kosten van bestaan heeft, dan waarin zijn van toepassing zijnde norm in het kader van de Participatiewet voorziet en de middelen van zijn ouders hiertoe ontoereikend zijn of hij redelijkerwijs zijn onderhoudsrecht jegens zijn ouders niet te gelde kan maken, kan het college aanvullend bijzondere bijstand verstrekken.
2. De van toepassing zijnde norm plus aanvullende bijzondere bijstand mogen tezamen niet meer dan de toepasselijke norm voor een 21 jarige bedragen.

Artikel 10. 18,19,20-jarigen wel in inrichting verblijvend

1. Indien en voor zover een persoon van 18, 19 of 20 jaar, die wel in een inrichting verblijft, hogere algemeen noodzakelijke kosten van bestaan heeft, dan waarin zijn van toepassing zijnde norm in het kader van de Participatiewet voorziet en de middelen van zijn ouders hiertoe ontoereikend zijn of hij redelijkerwijs zijn onderhoudsrecht jegens zijn ouders niet te gelde kan maken kan het college voor deze kosten bijzondere bijstand verstrekken.
2. De van toepassing zijnde norm plus aanvullende bijzondere bijstand mogen tezamen niet meer dan de toepasselijke norm gehuwden in inrichting verblijvend bedragen.

Artikel 11. Toeslag voormalig alleenstaande ouder

Vanaf 1 januari 2016 van rechtswege vervallen.

Artikel 12. Overbrugging bij terugval in inkomen

1. Er bestaat recht op een overbruggingsuitkering:
 - a. wegens opname in de weekbetaling
In het algemeen wordt de uitkering maandelijks betaalbaar gesteld. Mochten er desondanks toch weekbetalingen noodzakelijk zijn, dan ontstaat er een probleem bij de inpassing in het uitkeringssysteem. Bij wekelijkse betaling wordt er gewerkt met een budget. Alvorens er uitkering kan worden verstrekt, moet het budget zijn voorzien van een saldo. Hiervoor kan een overbruggingsuitkering worden verstrekt.
 - b. tot de eerstvolgende betaling van loon/uitkering
Wanneer er sprake is van een financiële noodsituatie en de aanvrager heeft geen mogelijkheden (lening voorschot van werkgever) om de periode tot de eerstvolgende betaling te overbruggen, kan bijstand worden verstrekt.
2. Weekbetaling
De hoogte van de te verstekken overbruggingsuitkering is gebaseerd op hetgeen normaal als weekbetaling zou worden ontvangen. De overbruggingsuitkering kan voor maximaal 4 weken worden verstrekt.
3. Eerstvolgende betaling van loon/uitkering
De hoogte van de te verstekken overbruggingsuitkering wordt individueel bepaald met een maximum gelijk aan het/de te ontvangen loon/uitkering.
4. De overbruggingsuitkering wordt verstrekt als een geldlening.
5. Het draagkrachtpercentage bedraagt 100% van het in aanmerking te nemen inkomen en vermogen boven de van toepassing zijnde bijstandsnorm en vermogensnorm.

Artikel 13. Medische kosten

1. Op grond van artikel 15 van de Participatiewet verstrekt het college in beginsel geen bijzondere bijstand voor medische kosten. De Zorgverzekeringswet, de AWBZ en gerelateerde regelingen zijn toereikende voorliggende voorzieningen.
2. In afwijking van lid 1 komt belanghebbende in aanmerking voor bijzondere bijstand voor onontkoombare eigen bijdragen op grond van de basisziektekostenverzekering of de AWBZ. Het verplichte eigen risico komt niet voor vergoeding in aanmerking.
3. In afwijking van lid 2 komt een eigen bijdrage, of een deel van een eigen bijdrage, waaraan een besparing op reguliere kosten ten grondslag ligt, niet voor bijzondere bijstand in aanmerking.
4. In afwijking van lid 1 kan er wel bijzondere bijstand worden verstrekt voor:
 - Kosten voor orthodontie voor ten laste komende kinderen;
 - Kosten voor Concerta voor ten laste komende kinderen;
 - Tandartskosten die behoren tot het vergoedingenpakket waarvoor belanghebbende zich aanvullend heeft verzekerd en die de maximale vergoeding overstijgen;
 - Zelfzorgmiddelen in geval van een chronische aandoening;
 - Kosten van (speciale) diëten, voor zover de kosten ervan meer bedragen dan reguliere voeding;

- Kosten alternatieve geneeswijze;
- Kosten van een bril of contactlenzen tot een totaalbedrag van maximaal het bedrag zoals deze door de collectieve ziektekostenverzekering van de gemeente Geertruidenberg wordt vergoed.

Bijzondere bijstand voor de kosten genoemd in lid 4 wordt uitsluitend verstrekt indien de medische noodzaak is vastgesteld op basis van een onafhankelijk medisch advies en er sprake is van de goedkoopst adequate oplossing. Hiervan kan worden afgezien conform het bepaalde in artikel 19.

Artikel 14. Maaltijdvoorziening

1. De meerkosten die verbonden zijn aan een maaltijdvoorziening voor ouderen en/of gehandicapten kunnen voor bijstand in aanmerking komen.
2. Alleen noodzakelijk gebruik van de maaltijdvoorziening kan voor bijzondere bijstand in aanmerking komen. De noodzaak dient aan de hand van een onderzoek te worden vastgesteld.
3. De hoogte van de bijzondere bijstand wordt afgestemd op de meerkosten van de maaltijdvoorziening ten opzichte van het, voor de persoon of het gezin relevante bedrag dat vermeld staat in de actuele Prijzengids van het NIBUD, met dien verstande dat de kosten nooit meer mogen bedragen dan 2 keer de hoogte van het relevante bedrag uit de Prijzengids.

Artikel 15. Personenalarmering

1. De eigen bijdrage voor personenalarmering kan in aanmerking komen voor bijzondere bijstand, voor zover deze niet vergoed kan worden uit de collectieve zorgverzekering.
2. Alleen noodzakelijk gebruik van de personenalarmering kan voor bijzondere bijstand in aanmerking komen. De noodzaak dient aan de hand van een onderzoek te worden vastgesteld.

Artikel 16. Eigen bijdrage voor thuiszorg

1. Voor de eigen bijdrage voor de thuiszorg kan bijzondere bijstand worden toegekend. Indien thuiszorg wordt verleend, heeft het indicatieorgaan hiervoor een indicatie afgegeven en is daarmee de noodzaak komen vast te staan.
2. De bijzondere bijstand wordt afgestemd op de in rekening gebrachte eigen bijdrage voor thuiszorg.

Artikel 17. Stookkosten

1. Tot de algemeen voorkomende noodzakelijke kosten van het bestaan behoren ook de stookkosten. Aangezien de algemene bijstand dan wel een inkomen op bijstandsniveau voorziet in deze kosten kan er in beginsel geen bijstand worden verleend voor deze kosten.
2. Indien er sprake is van bijzondere omstandigheden in het individuele geval kan er aanleiding zijn bijzondere bijstand te verlenen voor deze kosten. Hiervan is in ieder geval sprake indien er een medische noodzaak is voor het maken van deze kosten. De medische noodzaak van de meerkosten wordt middels een medisch advies vastgesteld. Hiervan kan worden afgezien conform het bepaalde in artikel 19.
3. Voor het bedrag dat aan energie in de norm begrepen is kan aansluiting worden gezocht bij de NIBUD-Prijzengids. Enkel de meerkosten komen voor bijzondere bijstand in aanmerking.

Artikel 18. Bewassing en kledingslijtage

1. Tot de algemeen voorkomende noodzakelijke kosten van het bestaan behoren ook de kosten voor bewassing en kledingslijtage. Aangezien de algemene bijstand dan wel een inkomen op bijstandsniveau voorziet in deze kosten kan er in beginsel geen bijstand worden verleend voor deze kosten.
2. Indien er sprake is van bijzondere omstandigheden in het individuele geval kan er aanleiding zijn bijzondere bijstand te verlenen voor deze kosten. Hiervan is in ieder geval sprake indien er een medische noodzaak is voor het maken van deze kosten. De medische noodzaak van de meerkosten wordt middels een medisch advies vastgesteld. Hiervan kan worden afgezien conform het bepaalde in artikel 19.
3. Alleen de meerkosten kunnen voor bijstandsverlening in aanmerking komen. Voor het bedrag dat aan bewassing en kleding in de norm begrepen is kan aansluiting worden gezocht bij de NIBUD-Prijzengids.

Artikel 19. Medisch advies

1. Een medisch advies kan worden aangevraagd om de noodzaak van bepaalde kosten vast te stellen tenzij de kosten van de voorziening minder bedragen dan de kosten van het medisch advies zelf en middels een verklaring van huisarts, tandarts, opticien of behandelend specialist de medische noodzaak afdoende kan worden vastgesteld.
2. Indien geen bedrag kan worden aangegeven, wordt een medisch advies opgevraagd.

Artikel 20. Uitvaartkosten

1. Uitvaartkosten zijn alle kosten die verband houden met de begrafenis of crematie van een overledene, voor zover deze kosten noodzakelijk zijn.
2. Er bestaat geen recht op bijzondere bijstand als een beroep kan worden gedaan op een voorliggende voorziening. Denk in dit geval bijvoorbeeld aan:
 - uitvaart-, levens- of ongevallenzekeringsverzekering;
 - nalatenschap.
3. Uitvaartkosten behoren naar het oordeel van B&W niet tot kosten die kunnen worden voldaan uit een inkomen ter hoogte van de bijstandsnorm.
4. Indien de uitvaartkosten niet uit een van de verzekeringen en/of de nalatenschap voldaan kunnen worden en de belanghebbende
 - een erfgenaam is, of;
 - een partner is die deel uitmaakte van de gezamenlijke huishouding

die niet over toereikende middelen beschikt om (zijn aandeel in) de uitvaartkosten te voldoen bestaat er recht op bijzondere bijstand voor deze kosten voor zover belanghebbende aansprakelijk gesteld kan worden voor deze kosten.

5. Voor de hoogte van de kosten kan gebruik gemaakt worden van de Nibud-prijzenlijst. Gezien het individuele karakter van een begrafenis of crematie dienen de vermelde bedragen als toetsingsmaatstaf gehanteerd te worden. Indien van de richtbedragen wordt afgeweken dient dit in de rapportage te worden gemotiveerd.

Artikel 21. Kosten curator, bewindvoerder en mentor

1. Er bestaat recht op bijzondere bijstand indien de kantonrechter een instellingsbeslissing heeft afgegeven waarin hij de hoogte van de beloning voor de curator/bewindvoerder/mentor heeft bepaald.
2. Daarnaast kan ook bijzondere bijstand worden verleend indien de bewindvoerder aan de belanghebbende vooruitlopend op de rechterlijke beschikking voorschotten in rekening brengt.
3. Er bestaat geen recht op bijzondere bijstand voor kosten van bewindvoering in het kader van de Wet schuldsanering natuurlijke personen (WSNP).
4. De hoogte van de te verlenen bijzondere bijstand voor kosten van beschermingsbewind, kosten van curatele en kosten van mentorschap, is gelijk aan het bedrag overeenkomstig de Regeling beloning curatoren, bewindvoerders en mentoren (zie toelichting).
5. In het geval bijzondere bijstand wordt gevraagd voor een hoger bedrag dan de bedragen overeenkomstig de Regeling beloning curatoren, bewindvoerders en mentoren dient om vaststelling en goedkeuring van de toezichthoudende kantonrechter te worden gevraagd, waaruit blijkt dat de rechter deze hogere beloning heeft vastgesteld.
6. Voor de kosten van extra werkzaamheden is alleen bijzondere bijstand mogelijk indien hiervoor goedkeuring is gegeven door de toezichthoudende kantonrechter.

Artikel 22. Rechtsbijstand

1. Het betreft de kosten met betrekking tot het voeren van procedures bij de rechter. Voorbeelden hiervan zijn: de eigen bijdrage voor een advocaat, griffierecht en reiskosten.
2. Er bestaat geen recht op bijzondere bijstand als een beroep kan worden gedaan op:
 - a. Wet op de rechtsbijstand (Wrb).

Op grond van de Wet op de rechtsbijstand (Wrb) kan belanghebbende met een laag inkomen in aanmerking komen voor een toevoeging van een advocaat. Een toevoeging van een advocaat vindt slechts plaats als de Raad voor de rechtsbijstand de procedure noodzakelijk acht. In dat geval worden de kosten (excl. de eigen bijdrage) van de advocaat vergoed op grond van de Wrb.
 - b. Wet tarieven burgerlijke zaken voor de in debetstelling.
 - c. Een rechtsbijstandsverzekering. Indien belanghebbende over zo'n verzekering beschikt is het een voorliggende voorziening. Het feit dat de belanghebbende geen rechtsbijstandsverzekering heeft afgesloten is geen grond om een verzoek om bijzondere bijstand in de kosten van rechtsbijstand af te wijzen
3. Er bestaat recht op bijzondere bijstand voor de kosten van de eigen bijdrage voor die rechtsbijstand indien op grond van een toevoeging krachtens de Wrb rechtsbijstand is/wordt verleend.
4. De volgende kosten komen in beginsel niet in aanmerking voor bijzondere bijstand:
 - a. De proceskosten van de tegenpartij, indien de belanghebbende wordt veroordeeld om deze te betalen. Alleen indien er sprake is van bijzondere omstandigheden komen deze kosten toch voor vergoeding in aanmerking (voorbeeld: de procedure is gestart op advies van gemeente).

- b. Vertaalkosten, aangezien advocaten namelijk kosteloos gebruik kunnen maken van een gesubsidieerd tolkencentrum.
- c. Reiskosten van belanghebbende voor het bijwonen van rechtszittingen. In beginsel is het niet noodzakelijk dat belanghebbende in persoon aanwezig is op de rechtszitting, zodat reiskosten ten behoeve van belanghebbende niet noodzakelijk zijn.

Evenmin bestaat er recht op bijzondere bijstand voor het bedrag dat als korting op deze kosten wordt verrekend bij doorverwijzing vanuit het Juridisch Loket, hetgeen als voorliggende voorziening moet worden gezien.

- 5. De hoogte van de bijzondere bijstand is gelijk aan de werkelijk gemaakte kosten. De belanghebbende dient hiervan bewijsstukken te overleggen.
- 6. Verleen de bijzondere bijstand voor kosten van rechtsbijstand in beginsel om niet. Na afloop kan middels een (her)onderzoek worden vastgesteld of de kosten daadwerkelijk zijn gemaakt en op grond daarvan al dan niet invorderbaar moeten worden gesteld.
- 7. Indien de kosten het gevolg zijn van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan, verleen de bijzondere bijstand dan in de vorm van borgtocht of een geldlening.
- 8. De volgende verplichtingen kunnen worden verbonden aan het verlenen van bijzondere bijstand voor de kosten van rechtsbijstand:
 - a. de betreffende kosten te voldoen uit de toegekende bijzondere bijstand;
 - b. het overleggen van betalingsbewijzen;
 - c. het overleggen van het vonnis;
 - d. indien mogelijk: te verzoeken om veroordeling van de tegenpartij in de proceskosten;
 - e. indien nodig: specifieke verplichtingen in verband met het feit dat de bijstand wordt verleend in de vorm van een geldlening of borgtocht.

Artikel 23. Leges voor verblijfsvergunning of naturalisatie

- 1. Behoudens bijzondere omstandigheden wordt geen bijstand verstrekt voor de legeskosten van een aangevraagde, verlengde of gewijzigde verblijfsvergunning. In ieder geval worden: 1) de duur van een bijstandsafhankelijkheid (zonder aflossingsverplichtingen), 2) de hoogte van de legeskosten of 3) de tijdelijkheid van de verblijfsvergunning niet als bijzondere omstandigheden aangemerkt.
- 2. Indien toch bijzondere omstandigheden aanwezig zijn is de hoogte van de te verlenen bijzondere bijstand gelijk aan de werkelijk te maken (leges-)kosten onder aftrek van de maximale (leges)kosten die een Nederlander verschuldigd is voor een Nederlandse identiteitskaart. De kosten voor de aanschaf/vernieuwing van een identiteitsbewijs voor een Nederlander behoren tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan waarin de bijstandsnorm voorziet.
- 3. Omdat bij de eerste aanvraag voor de (leges-)kosten de vreemdeling vaak niet kan worden aangemerkt als iemand die met een Nederlander gelijk kan worden gesteld volgens artikel 11 Participatiewet kan dan geen bijstand worden verstrekt.
- 4. De (leges-)kosten van naturalisatie worden niet aangemerkt als noodzakelijke kosten.

Artikel 24. Doorbetaling vaste lasten bij detentie

- 1. Er wordt geen bijzondere bijstand verstrekt voor het aanhouden van de woning tijdens detentie.
- 2. Eventueel met hulp van de reclassering, zal de gedetineerde zelf zorg moeten dragen voor het (kunnen) aanhouden van de woning door tijdige reservering voor deze kosten, het afsluiten van een lening of het tijdelijk (onder-)verhuren van de woning.

Artikel 25. Reiskosten bezoek gedetineerde

- 1. Indien een buiten de gemeente, in Nederland, in detentie verblijvende persoon geen recht heeft op weekendverlof komen de reiskosten die door familieleden van de gedetineerde worden gemaakt in verband met een bezoek aan de gedetineerde in aanmerking voor bijzondere bijstand.
- 2. Onder familieleden wordt verstaan: personen die aanverwant zijn en/of een (afgeleide) familiere relatie hebben tot de gedetineerde in de eerste of tweede graad.
- 3. Daarbij geldt als uitgangspunt voor de maximale bezoekfrequentie: een bezoek van twee personen eenmaal per week.
- 4. Is de inrichting buiten Nederland gevestigd dan wordt bijstand in de reiskosten tot de grens vergoed.
- 5. De bijzondere bijstand wordt verstrekt voor zover de kosten meer bedragen dan het in de bijstand begrepen bedrag voor vervoerskosten, zijnde de kosten voor 2 zones openbaar vervoer (OV9292); Het gebruik van de auto kan voor vergoeding in aanmerking komen, indien dit goedkoper is, dan wel dat het openbaar vervoer geen reëel alternatief is vanwege de reistijd,
- 7. De hoogte van de vergoeding per persoon is gelijk aan het openbaar vervoertarief (2de klas).
- 8. De kilometervergoeding bij het gebruik van de auto wordt gelijkgesteld met de maximale vergoeding zoals vastgesteld door de Belastingdienst.

Artikel 26. Reiskosten bezoek ziek(e) familielid(leden)

1. Het betreft de kosten die gemaakt moeten worden om het traject van thuis naar het verblijfadres van het zieke familielid (veelal ziekenhuis of verpleeginrichting) af te leggen.
2. Uitgangspunt is dat de kosten kunnen worden vergoed van bezoeken (in Nederland) aan zieke familieleden in de eerste of tweede graad (aanverwant, ouder of kind). Voor het aantal te vergoeden bezoeken geldt als uitgangspunt een frequentie van twee maal per week voor twee personen.
3. De bijzondere bijstand wordt verstrekt voor zover de kosten meer bedragen dan het in de bijstand begrepen bedrag voor vervoerskosten, zijnde de kosten voor 2 zones openbaar vervoer (OV9292); Het gebruik van de auto kan voor vergoeding in aanmerking komen, indien dit goedkoper is, dan wel dat het openbaar vervoer geen reëel alternatief is vanwege de reistijd,
5. De hoogte van de vergoeding per persoon is gelijk aan het openbaar vervoertarief (2de klas).
6. De kilometervergoeding bij het gebruik van de auto wordt gelijkgesteld met de maximale vergoeding zoals vastgesteld door de Belastingdienst.

Artikel 27. (her-)Inrichtingskosten; Eerste, tweede huur en waarborgsom

1. Onder (her-)inrichtingskosten wordt verstaan: de kosten voor de inrichting van woning, die noodzakelijkerwijs betrokken moet worden.
2. Het college verstrekt in beginsel geen bijzondere bijstand voor deze inrichtingskosten, kosten eerste huur en waarborgsom en kosten dubbele huur, omdat zij behoren tot de incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan.
3. Bijzondere bijstand voor inrichtingskosten is alleen mogelijk in de volgende bijzondere omstandigheden:
 - a. belanghebbende heeft een verblijfsvergunning gekregen en betreft voor het eerst een eigen woning;
 - b. belanghebbende moet een nieuwe woning inrichten als gevolg van een verlating;
 - c. belanghebbende leeft op straat en krijgt een eigen woning toegewezen;
 - d. belanghebbende heeft tijdens detentie de woning en inboedel niet kunnen behouden en krijgt een woning toegewezen.
4. Indien er sprake is van bijzondere omstandigheden zoals aangegeven in lid 3 dan wordt bijzondere bijstand verstrekt in de vorm van leenbijstand op grond van artikel 51 lid 1 Participatiewet, mits belanghebbende geen lening kan afsluiten bij een gemeentelijke kredietbank of andere financiële instelling. Bij de hoogte van de bijzondere bijstand wordt uitgegaan van een kosten overzicht dat door belanghebbende wordt overlegd.
5. Bijzondere bijstand voor eerste huur, tweede huur en waarborgsom zijn alleen mogelijk in de volgende bijzondere individuele omstandigheden:
 - a. én de sociale en/of medische noodzaak tot verhuizing was niet voorzienbaar;
 - b. én, als gevolg van bijzondere individuele omstandigheden buiten toedoen van de aanvrager, voor deze kosten kon vooraf niet worden gereserveerd;
 - c. óf belanghebbende heeft een verblijfsvergunning gekregen en betreft voor het eerst een eigen woning.
6. Indien er sprake is van bijzondere omstandigheden zoals aangegeven in lid 5 dan wordt bijzondere bijstand verstrekt in de vorm van leenbijstand op grond van artikel 48 Participatiewet.
7. Voor de vergoeding voor een complete woninginrichting wordt uitgegaan van de geïndexeerde bedragen zoals opgenomen in de DIVOSA prijzengids 1998.

Artikel 28. Suppletie KBN-lening

1. Het betreft hier de kosten die verbonden zijn aan een geldlening bij een kredietverlenende instantie voor zover die uitgaan boven maximale aflossingscapaciteit.
2. Er bestaat recht op bijstand voor suppletie voor een geldlening bij de kredietverlenende instantie KBN die in het kader van de Participatiewet als noodzakelijk kan worden aangemerkt en waarvan de maandelijkse termijnbetalingen (aflossing plus rente) hoger zijn dan de in de bijstandsnorm (inclusief vt) begrepen aflossingscapaciteit van 6,5% (NVVK-norm) waarbij wordt uitgegaan van een aflossingsduur van 3 jaar.
3. De hoogte van de bijzondere bijstand is gelijk aan het verschil tussen maandelijkse termijnbetalingen (aflossing plus rente) en de in de bijstandsnorm (inclusief vt) begrepen aflossingscapaciteit van 6%.
4. Belanghebbende dient zijn verplichtingen jegens de kredietverlenende instantie KBN correct na te komen. Komt belanghebbende zijn verplichtingen echter niet correct na, dan wordt de suppletie direct beëindigd.

Artikel 29. Verhuiskosten

1. De kosten in verband verhuizing behoren tot de incidenteel voorkomende algemeen

- noodzakelijke kosten van het bestaan. Deze kunnen worden voldaan uit een inkomen ter hoogte van de toepasselijke uitkering algemene bijstand door middel van reservering dan wel gespreide betaling achteraf. Dit betekent dat er in beginsel geen bijstandsverlening mogelijk is voor deze kosten. Alleen indien er sprake is van bijzondere omstandigheden in het individuele geval kan er van deze regel worden afgeweken. Er is in ieder geval sprake van een bijzondere omstandigheid indien:
- a. de verhuizing het gevolg is van een verhuisverplichting vanwege het bewonen van een woning met woonkosten die meer bedragen dan de maximale huurtoeslaggrens naar een woning met lagere lasten;
 - b. het een vrijwillige verhuizing betreft van een woning met woonkosten die meer bedragen dan de maximale huurtoeslaggrens naar een woning waarvoor de woonkosten niet meer bedragen dan deze grens.
2. Kosten in verband met verhuizing. Het gaat hierbij met name om kosten in verband met het transport van de inboedel, zowel binnen als buiten de gemeentegrenzen, maar wel binnen Nederland. De kosten buiten de gemeentegrenzen worden enkel vergoed voor zover het gaat om een verhuizing van binnen de gemeentegrenzen van de gemeente Geertruidenberg naar daarbuiten.
 3. Er bestaat geen recht op bijzondere bijstand als een beroep kan worden gedaan op een voorliggende voorziening. Denk in dit geval aan:
 - a. een geldlening bij een kredietverlenende instantie;
 - b. de WMO, bijvoorbeeld als de verhuizing medisch noodzakelijk is in verband met een handicap van de betrokkene;
 - c. de werkgever, bijvoorbeeld als krachtens de CAO of een individuele arbeidsovereenkomst een tegemoetkoming in verhuiskosten betaald wordt door de werkgever.
 4. De hoogte van de bijstand voor verhuiskosten is gelijk aan de werkelijke gemaakte kosten van huur van een aanhanger of busje (incl. brandstofkosten).
 5. Aan belanghebbende worden de volgende verplichtingen opgelegd:
 - a. de verplichting om uit de toegekende bijzondere bijstand de betreffende kosten te voldoen;
 - b. de verplichting om betalingsbewijzen over te leggen;
 - c. in geval van schulden of het dreigen van schulden kan belanghebbende verplicht worden mee te werken aan het verrichten van betalingen in zijn naam uit de verleende bijstand aan de leverancier van de goederen of diensten.

Artikel 30. Babyuitzet in verband met de geboorte van een kind

1. De kosten van een babyuitzet behoren tot de incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. Deze kunnen worden voldaan uit een inkomen ter hoogte van de toepasselijke uitkering algemene bijstand door middel van reservering dan wel gespreide betaling achteraf. Dit betekent dat er in beginsel geen bijstandsverlening mogelijk is voor deze kosten.
2. Alleen indien er sprake is van bijzondere omstandigheden in het individuele geval kan er van deze regel worden afgeweken. In het algemeen geldt dat de belanghebbende in ieder geval vanaf de vierde maand van de zwangerschap voor deze kosten heeft kunnen reserveren. Daarnaast dient rekening te worden gehouden met het feit of het om het eerste, dan wel een daaropvolgend kind gaat. In dat laatste geval kunnen nog goederen aanwezig zijn, die hergebruikt kunnen worden.
3. Kosten van aangepaste kleding voor de moeder behoren tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. Deze kosten kunnen worden voldaan uit een inkomen ter hoogte van de toepasselijke bijstandsnorm en komen derhalve niet voor bijzondere bijstand in aanmerking.
4. Een lening van een financiële instelling of de gemeentelijke kredietbank gelden als voorliggende voorziening.
5. De hoogte van de te verstrekken bijzondere bijstand wordt bepaald aan de hand van de richtprijzen zoals die zijn opgenomen in de Prijzengids van het NIBUD.
6. Verleen de bijzondere bijstand in de vorm van borgtocht indien de belanghebbende alleen onder deze voorwaarde een lening kan afsluiten bij een geldverstrekker (meestal de gemeentelijke kredietbank). Verleen de bijzondere bijstand in de vorm van een geldlening indien borgtocht niet mogelijk is. Alleen wanneer er sprake is van zeer bijzondere omstandigheden, is het mogelijk om de bijzondere bijstand om niet te verstrekken.
7. De toegekende bijzondere bijstand dient zo mogelijk geheel of gedeeltelijk direct aan de leverancier van de goederen te worden betaald. Dit om te voorkomen dat de bijstand aan andere zaken wordt besteedt of dat het een negatief banksaldo aanvult zonder dat de belanghebbende de bijstand ter bestrijding van de bijzondere kosten kan aanwenden.
8. Een of meer van de volgende verplichtingen kunnen aan de toe te kennen bijzondere bijstand worden verbonden:
 - a. De verplichting om uit de toegekende bijzondere bijstand de betreffende kosten te voldoen;
 - b. De verplichting om betalingsbewijzen te overleggen;

- c. Specifieke verplichtingen in verband met het feit dat de bijstand wordt verleend in de vorm van een geldlening of borgtocht.

Artikel 31. Energiebesparende maatregelen

Deze regeling komt met ingang van 1 januari 2017 te vervallen.

Artikel 32. Vaste lasten tijdens verblijf in een geïndiceerde inrichting

1. Voor de vaste lasten (= huur minus ontvangen huurtoeslag en energie) kan gedurende maximaal een half jaar bijzondere bijstand worden verleend. Dit geldt ook voor gehuwden waarvan beide partners in een inrichting verblijven.
2. Indien noodzakelijk kan de periode van een half jaar eenmalig verlengd worden met opnieuw half jaar. In die eventuele verlengingsperiode wordt dan geen bijstand meer verleend voor de eventueel verschuldigde periode van huurdoorbetaling na huuropzegging.
3. Bijzondere bijstand kan worden verleend voor de volgende woonkosten:
 - a. de huur, en
 - b. de nutsvoorzieningen (gas, water en licht) op basis van 80 % van de voorschotnota's (daarbij wordt er van uitgegaan dat in verband met die opname in de inrichting er sprake is van 20 % veronderstelde besparing op de nutsvoorziening).
4. De overige woonlasten zoals bijvoorbeeld OZB, verzekering, e.d., worden voor de berekening van de bijzondere bijstand niet meegenomen.
Voor de rente en aflossing van een hypotheek bij een eigen woning kan bijzondere bijstand enkel in de vorm van een geldlening worden verleend. In dit geval zou bijstandsverlening leiden tot vermogensvermeerdering, hetgeen niet de strekking is van de PW.

Artikel 33. Woonkostentoeslag voor huurwoning

1. De Wet op de huurtoeslag (WHT), die sinds 1 september 2005 de Wet op de huursubsidie is opgevolgd, is in relatie tot de woonkostentoeslag aan te merken als voorliggende voorziening voor zover het de kosten van een huurwoning betreft.
2. De WHT kan voor de woonkosten van een eerste gebroken maand niet worden aangemerkt als een passende en toereikende voorliggende voorziening aangezien de toeslag enkel per de 1e van de maand wordt toegekend.
3. Er bestaat alleen recht op bijzondere bijstand indien er aantoonbaar sprake is van noodzakelijke kosten van het bestaan. Om in aanmerking te komen voor woonkostentoeslag moet er derhalve sprake zijn van aan wonen verbonden lasten. In zijn algemeenheid gaat het daarbij om de kosten van huur of de kosten die voor een eigenaar aan zijn woning zijn verbonden.
4. In de volgende situaties is het derhalve mogelijk om een woonkostentoeslag te verlenen aan huurders:
 - a. Mogelijk is het college sneller in zijn besluitvorming dan de Belastingdienst/Toeslagen. Indien het college dan van oordeel is dat aan (al) de criteria voor verlening van bijzondere bijstand is voldaan, dan is er aanleiding om de bijzondere bijstand voor woonkosten met toepassing van artikel 48 lid 2 onderdeel a Participatiewet te verlenen als geldlening. In de beschikking waarbij de bijstand in de vorm van een geldlening wordt toegekend wordt de verplichting opgenomen, dat belanghebbende de verstrekte woonkostentoeslag aflost, zodra hij de huurtoeslag over die periode van bijzondere bijstandsverstrekking van Belastingdienst/Toeslagen ontvangt.
 - b. De gekozen woonvorm is mede bepalend voor de aanspraak op huurtoeslag. Eén van de voorwaarden voor het recht op huurtoeslag bij huur van een woning is dat de gehuurde woonruimte een zelfstandige woonruimte of een onvrije etage of een onzelfstandige woonruimte in een door de Belastingdienst/Toeslagen aangewezen woongebouw of woning moet zijn. Voor het recht op huurtoeslag bij huur van een woonwagen geldt als voorwaarde dat de woonwagen is geplaatst op een erkende standplaats. In geval van bewoning van een caravan op een niet erkende standplaats of bewoning van een woonschip bestaat dus in het geheel geen aanspraak op huurtoeslag. Mits voldaan is aan de voorwaarden van artikel 35 Participatiewet, bestaat er recht op bijzondere bijstand voor de woonkosten. Het college zal in voorkomende gevallen zelf (onder meer) de noodzaak van de kosten moeten vaststellen. De redenering met betrekking tot bewoning van een caravan op een niet erkende standplaats of bewoning van een woonschip gaat ook op bij bewoning van een kamer.
 - c. In beginsel bestaat er geen recht op huurtoeslag van de Belastingdienst/Toeslagen als de woning een rekenhuur heeft boven de maximale huurgrens. Een uitzonderingssituatie waarin wel recht op een huurtoeslag kan bestaan is bijvoorbeeld wanneer belanghebbende of zijn medebewoner gehandicapt is en men in een aangepaste woning woont. In overige gevallen dient een soortgelijke procedure als die van het "passendheidsadvies" doorlopen te worden. Het verlenen van bijzondere bijstand voor woonkosten is in dat geval alleen

- mogelijk als er sprake is van een uit bijzondere omstandigheden voortkomende noodzaak om de dure woning te bewonen en de bijstand wordt slechts voor een beperkte periode toegekend onder oplegging van de verplichting om binnen 1 jaar te verhuizen naar een goedkopere woning: de verhuisplicht. Belanghebbende dient de, in die periode ondernomen inspanningen bij het zoeken naar, en het accepteren van andere huisvesting aan te tonen. Het opleggen van de verhuisplicht dient expliciet te gebeuren in de beschikking waarin de bijzondere bijstand voor woonkosten wordt toegekend.
- d. Bij een inkomensdaling – en een ongewijzigde huurprijs – kan er aanleiding zijn om bijzondere bijstand voor woonkosten te verstrekken. Indien het in dat geval een woning betreft met een rekenhuur boven de maximale huurtoeslaggrens wordt aan belanghebbende de verplichting opgelegd dat hij aantoonbare serieuze pogingen onderneemt een goedkopere woning te verkrijgen.
 - e. Een Nederlander (of daarmee gelijkgestelde vreemdeling) kan geen beroep doen op de huurtoeslag als hij een niet rechthebbende vreemdeling als huisgenoot heeft. Omdat in de voorliggende voorziening de bewuste keus is gemaakt in deze situatie geen huurtoeslag toe te kennen, staat artikel 15 lid 1 Participatiewet in de weg aan verlening van bijzondere bijstand voor deze kosten. Hiervan mag slechts met toepassing van artikel 16 Participatiewet worden afgeweken op individuele gronden, als daarvoor zeer dringende redenen aanwezig zijn.
5. De woonkostentoeslag wordt in beginsel voor maximaal 1 jaar toegekend; een eenmalige verlenging met een zelfde periode is in bijzondere gevallen toegestaan.

Artikel 34. Woonkostentoeslag voor woning in eigendom

1. De huurtoeslag kan met betrekking tot woonkosten van een woning in eigendom niet worden aangemerkt als een aan de bijstand voorliggende, passende en toereikende voorliggende voorziening aangezien de huurtoeslag niet geldt voor eigen woningen. Verzoeken om bijzondere bijstand voor aan een eigen woning verbonden woonlasten moeten worden beoordeeld op grond van artikel 35 lid 1 Participatiewet.
2. Bij bepaling van de hoogte hiervan wordt aangesloten bij de regels voor woonkostentoeslag aan huurders, dus het systeem van de WHT.
3. Bij woonkosten boven de maximale huurgrens dient ook bij eigenaren een verhuisplicht te worden opgelegd. Aan belanghebbende wordt de verplichting opgelegd aantoonbare serieuze pogingen te ondernemen een goedkopere woning te verkrijgen.
4. Dat het voor een belanghebbende moeilijk is om een goedkopere en voor hem geschikte woonruimte te vinden, betekent niet dat hij niet hoeft te voldoen aan de verplichting op zoek te gaan naar een dergelijke woonruimte.
5. Op grond van artikel 35 lid 1 Participatiewet geldt, dat voor het recht op bijzondere bijstand dat er sprake moet zijn van noodzakelijke kosten van het bestaan die voortvloeien uit bijzondere omstandigheden. Hiervan is in ieder geval geen sprake indien:
 - a. iemand gedurende anderhalf jaar in een dure woning blijft wonen zonder zich voldoende in te spannen om passende woonruimte te vinden, terwijl hij niet (meer) over vaste of voldoende inkomsten beschikt;
 - b. belanghebbende aan wie woonkostentoeslag is verstrekt onder de inspanningsverplichting te zoeken naar een goedkopere woning zich onvoldoende heeft ingespannen een goedkopere woning te zoeken omdat hij aanvankelijk zijn zoekopdracht naar woonruimte heeft beperkt tot één of enkele wijken en pas daarna zijn zoekopdracht verder heeft verruimd binnen de gemeente en gedurende twee maanden niet heeft gereageerd op aangeboden woningen;
 - c. belanghebbende aan wie woonkostentoeslag is verstrekt onder de inspanningsverplichting te zoeken naar een goedkopere woning zich onvoldoende heeft ingespannen een goedkopere woning te zoeken omdat de vraagprijs aanzienlijk hoger is dan de door de makelaar getaxeerde waarde;
 - d. belanghebbende een bedrijfswoning bewoont die verbonden is met een bedrijfsruimte, terwijl die bedrijfsruimte niet in gebruik is en belanghebbende de bedrijfsruimte niet wil verkopen.
7. De woonkostentoeslag wordt in beginsel voor maximaal 1 jaar toegekend; verlenging met (steeds) een zelfde periode is in bijzondere gevallen toegestaan.

Artikel 35. Kinderopvang

1. In beginsel wordt er geen bijstand verstrekt voor kinderopvang, tenzij op grond van artikel 35 lid 1 van de Participatiewet sprake is van noodzakelijke kosten van het bestaan die voortvloeien uit bijzondere omstandigheden.
2. Er kunnen 3 bijzondere omstandigheden worden onderscheiden:

- a. *Kinderopvang in het kader van een re-integratietraject.* Hiervoor geldt dat er sprake is van voorliggende voorzieningen, zijnde het Kind gebonden budget via de Belastingdienst, de Wet Kinderopvang en het Participatiebudget. Bijzondere bijstand is in dit geval niet mogelijk.
 - b. *Compensatie eigen bijdrage kinderopvang.* De verstrekking van een tegemoetkoming in de kosten van de eigen bijdrage kinderopvang is bij uitvoeringsbesluit geregeld. Het betreft het Uitvoeringsbesluit compensatie eigen bijdrage kinderopvang gemeente Geertruidenberg, in werking getreden op 1 maart 2013.
 - c. *Kinderopvang op grond van sociaal-medische indicatie.* De verstrekking van een tegemoetkoming in de kosten van kinderopvang, voortvloeiend uit een sociaal-medische indicatie is bij uitvoeringsbesluit geregeld. Het betreft het Uitvoeringsbesluit kinderopvang sociaal-medische indicatie gemeente Geertruidenberg, in werking getreden op 1 maart 2013.
3. Bijzondere bijstand voor verblijf van een kind op een peuterspeelzaal is niet mogelijk.
 - a. Bij een verblijf van 2 dagdelen is er geen sprake van uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijk kosten.
 - b. Bij een verblijf van 4 dagdelen op basis van een indicatie (bijv. taalachterstand) is er sprake van een voorliggende voorziening, te weten de VVE-gelden. Wel kan er een eigen bijdrage resteren. Hiervoor kan wel bijzondere bijstand worden verstrekt.

Artikel 36. Ouderbijdrage jeugdhulp

Deze regeling komt met ingang van 1 januari 2017 te vervallen.

Artikel 37. Reiskosten schoolgaande kinderen

1. Vergoeding voor deze kosten vindt vanaf 1 augustus 2015 plaats middels het Kind Gebonden Budget.
2. Wanneer de scholieren noodzakelijk buiten de gemeente hun opleiding volgen, kunnen de reiskosten een probleem zijn. De reiskosten die een thuiswonende studerende maakt voor een scholing buiten de gemeente kunnen worden vergoed indien:
 - a. het een kind betreft in de leeftijd van 12 tot 18 jaar;
 - b. de enkele reisafstand tussen ouderlijk huis en de school meer is dan 15 km en het kind niet in staat is om de afstand tussen huis en school per fiets te overbruggen.
3. De bijzonder noodzakelijke kosten worden vastgesteld op basis van de kosten openbaar vervoer (2e klasse), bijvoorbeeld een scholieren-maandkaart.

Artikel 38. Verwervingskosten

1. Met verwervingskosten wordt bedoeld de kosten die het gevolg zijn van het verwerven van werk en het aanvaarden van werk. Denk daarbij aan: sollicitatiekosten, maar ook de aanschaf van (persoonlijke) gereedschappen of kleding, bijvoorbeeld een overall en veiligheidsschoenen voor een timmerman of badkleding en een fluitje voor een zweminstructrice. Het gaat daarbij nadrukkelijk niet om reiskosten woon-werkverkeer en kinderopvang.
2. Bij verwerving en aanvaarding van werk op basis van een re-integratietraject wordt geen bijzonder bijstand verleend, aangezien het Participatiebudget een voorliggende voorziening is.
3. Er bestaat ook geen recht op bijzondere bijstand als een beroep kan worden gedaan op andere voorliggende voorzieningen, zoals een tegemoetkoming in deze kosten die de werkgever verstrekt. Dit dient ook voor eventuele toekenning worden vastgesteld.
4. Iedereen die werkt, dan wel werk zoekt, heeft in meerdere of mindere mate verwervingskosten. Zolang deze kosten tot het normale uitgavenpatroon behoren, wordt hiermee geen rekening gehouden. Zij kunnen worden voldaan uit een inkomen ter hoogte van de bijstandsnorm. Bijzondere bijstand is slechts mogelijk voor bijzondere kosten die nadrukkelijk het gevolg zijn van werkaanvaarding voor zover zij voor eigen rekening van de belanghebbende komen en waartoe diens middelen ontoereikend zijn.

Artikel 39. Reiskosten woon-werk verkeer

1. In beginsel wordt er geen bijstand verstrekt voor reiskosten woon-werk verkeer, aangezien deze geacht worden te behoren tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. Tevens wordt er van uitgegaan dat, vergoedingen voor reiskosten woon-werkverkeer berusten bij de werkgever.
2. Bij reiskosten woon-werk verkeer in het kader van een re-integratietraject wordt eveneens geen bijzonder bijstand verleend, aangezien het Participatiebudget een voorliggende voorziening is.

Hoofdstuk 3 BIJZONDERE REGELINGEN

Artikel 40. Overstapregeling

1. In beginsel is er geen bijzondere bijstand mogelijk voor directe en indirecte onderwijskosten. Het Kind Gebonden Budget wordt een afdoende voorliggende voorziening geacht.

2. Slechts indien op grond van artikel 35 lid 1 van de Participatiewet sprake is van noodzakelijke kosten van het bestaan die voortvloeien uit bijzondere omstandigheden, kan hiervan afgeweken worden.
3. De overstap van een ten laste komend kind van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs kan worden aangemerkt als een bijzondere omstandigheid.
4. De kosten, die daaruit voortvloeien, zoals de kosten van een nieuwe schooltas of fiets kunnen daarom voor bijzondere bijstand in aanmerking komen.
5. De kosten zoals genoemd in lid 4 kunnen tot een maximum van € 250 voor een periode van 12 maanden gerekend vanaf de datum van de aanvraag worden vergoed.
6. Dit bedrag wordt in 2 gelijke delen uitbetaald, de eerste 50 % z.s.m. na datum toekenning, de overige 50 % nadat de besteding van het eerste deel door betrokkene is verantwoord middels het overleggen van nota's.
7. Uiterlijk 3 maanden na afloop van de in sub 5 genoemde periode van 12 maanden kan steekproefsgewijs controle plaatsvinden op de besteding van de gehele aan betrokkene toegekende bijstand; de steekproef bestaat uit maximaal 10 % van het totaal aantal in die periode ingediende aanvragen.
8. Indien de bijstand niet (volledig) aan het beoogde doel wordt besteed, kan deze (gedeeltelijk) worden teruggevorderd.
9. Sub 5 t/m 8 dienen in de beschikking te worden opgenomen.

Artikel 41. Regeling bevordering maatschappelijke participatie van schoolgaande kinderen

1. Onder maatschappelijke participatie verstaan we in dit kader onder andere:
 - a. lidmaatschap van een jeugd-, sport- of ontspanningsvereniging;
 - b. deelname aan muziek- en/of dansonderwijs;
 - c. bezoek aan zwembad (geen zwemlessen of diplomazwemmen), bibliotheek, theater, concert, museum, bioscoop en/of pretpark.
 - d. activiteiten op het gebied van maatschappelijk welzijn.
 - e. de deelname van een ten laste komend kind aan een werkweek of schoolkamp dat georganiseerd wordt door de school waar het kind onderwijs volgt.
 - f. Indirecte onderwijskosten, zoals huur schoolkuisje, schoolreisjes, excursies en/of vakantie-kampen, sportactiviteiten, laptop (één per huishouden).
2. Om in aanmerking te komen voor de tegemoetkoming voor maatschappelijke participatie van schoolgaande kinderen moet men aan de volgende voorwaarden voldoen:
 - a. men is op het moment van aanvraag inwoner van de gemeente Geertruidenberg;
 - b. het kind waarvoor de tegemoetkoming wordt gevraagd, moet op het moment van aanvraag een ten laste komend kind zijn in de leeftijd van 4 tot en met 17 jaar dat onderwijs of een beroepsopleiding volgt.
3. De kosten zoals genoemd in lid 1 kunnen tot een maximum van € 375 voor een periode van 12 maanden gerekend vanaf de datum van de aanvraag worden vergoed.
4. Dit bedrag wordt in 2 gelijke delen uitbetaald, de eerste 50 % z.s.m. na datum toekenning, de overige 50 % nadat de besteding van het eerste deel door betrokkene is verantwoord middels het overleggen van nota's.
5. Uiterlijk 3 maanden na afloop van de in sub 3 genoemde periode van 12 maanden kan steekproefsgewijs controle plaatsvinden op de besteding van de gehele aan betrokkene toegekende bijstand; de steekproef bestaat uit maximaal 10 % van het totaal aantal in die periode ingediende aanvragen.
6. Indien de bijstand niet (volledig) aan het beoogde doel wordt besteed, kan deze (gedeeltelijk) worden teruggevorderd.
7. Sub 3 t/m 6 dienen in de beschikking te worden opgenomen.

Artikel 42. Tegemoetkomingsregeling

1. Onder de kosten van het gebruik van sociale, culturele en sportvoorzieningen wordt verstaan:
 - a. lidmaatschap van een vereniging;
 - b. entree of abonnement zwembad;
 - c. entree museum of museumjaarkaart;
 - d. entree of abonnement attractiepark, dierentuin of vergelijkbare voorziening;
 - e. bezoek van of deelname aan sociale of culturele bijeenkomsten, evenementen,
 - f. studiedagen, congressen of symposia;
 - g. reiskosten in verband met maatschappelijke activiteiten op basis van 2e klasse openbaar vervoer;
 - h. abonnement tijdschrift of dagblad;
 - i. lidmaatschap bibliotheek;
 - j. telefoonabonnement (vaste of mobiele telefoon);
 - k. internetabonnement.

2. Een gezinslid van 18 jaar of ouder heeft recht op een bijdrage van maximaal € 150,00 per 12 maanden. Niet-schoolgaande kinderen (tot 4 jaar) die tot het gezin behoren, hebben recht op maximaal € 200,00 per periode van 12 maanden.
3. Voor schoolgaande kinderen van 4 tot en met 17 jaar geldt een aparte regeling met eigen voorwaarden en bedragen (artikel 41 van deze beleidsregels).
4. De kosten worden vergoed voor een periode van 12 maanden, gerekend vanaf de datum van de aanvraag.
5. Dit bedrag wordt in een keer uitbetaald, z.s.m. na datum toekenning.
6. Uiterlijk 3 maanden na afloop van de in sub 4 genoemde periode van 12 maanden kan steekproefsgewijs controle plaatsvinden op de besteding van de gehele aan betrokkene toegekende bijstand; de steekproef bestaat uit maximaal 10 % van het totaal aantal in die periode ingediende aanvragen.
7. Indien de bijstand niet (volledig) aan het beoogde doel wordt besteed, kan deze (gedeeltelijk) worden teruggevorderd.
8. Sub 4 t/m 7 dienen in de beschikking te worden opgenomen, evenals de verplichting nota's gedurende deze periode van 12 maanden te bewaren in verband met een mogelijke controle achteraf.

Artikel 43: Regeling Duurzame gebruiksgoederen

1. Onder duurzame gebruiksgoederen vallen onder andere een wasmachine, koelkast en meubilair.
2. Om in aanmerking te kunnen komen voor deze regeling moet men aan de volgende voorwaarden voldoen:
 - a. men is op het moment van de aanvraag inwoner van de gemeente Geertruidenberg;
 - b. er is sprake van de noodzakelijke aanschaf of vervanging van een of meerdere duurzame gebruiksgoederen;
 - c. men heeft vooraf niet of onvoldoende kunnen reserveren voor de genoemde kosten en kan deze achteraf ook niet gespreid betalen;
 - d. men kan voor de genoemde kosten geen geldlening afsluiten bij een commerciële bank of gemeentelijk kredietbank;
 - e. er bestaat geen recht op de individuele inkomenstoelage
3. De hoogte van de te verlenen bijstand is maximaal de geldende richtprijs van het NIBUD. Wanneer de werkelijke kosten hoger zijn dan dit geldende maximum, komen de meerkosten voor rekening van de aanvrager
4. De bijstand voor een of meerdere duurzame gebruiksgoederen is in beginsel een renteloze geldlening. In bijzondere individuele omstandigheden kan de bijstand voor een of meerdere duurzame gebruiksgoederen om niet worden verleend.
5. Voor deze vorm van bijzondere bijstand geldt een afwijkende vermogensgrens van € 2.500. Is er sprake van meer vermogen dan de genoemde grens van € 2.500 dan dient eerst het meerdere aangewend te worden voor de noodzakelijke aanschaf of vervanging van duurzame gebruiksgoederen.
6. De toegekende bijzondere bijstand dient zo mogelijk geheel of gedeeltelijk direct aan de leverancier van de goederen te worden betaald. Dit om te voorkomen dat de bijstand aan andere zaken wordt besteedt of dat het een negatief banksaldo aanvult zonder dat de belanghebbende de bijstand ter bestrijding van de bijzondere kosten kan aanwenden.
7. Een of meer van de volgende verplichtingen kunnen aan de toe te kennen bijzondere bijstand worden verbonden:
 - a. de verplichting om uit de toegekende bijzondere bijstand de betreffende kosten te voldoen;
 - b. de verplichting om betalingsbewijzen te overleggen;
 - c. specifieke verplichtingen in verband met het feit dat de bijstand wordt verleend in de vorm van een geldlening of borgtocht.

Artikel 44. Regeling Chronisch zieken en gehandicapten

1. Onder deze regeling vallen meerkosten voor medische voorzieningen voor chronisch zieken en gehandicapten tot een maximum van € 200, voor zover deze meerkosten niet kunnen worden voldaan uit de door belanghebbende afgesloten zorgverzekering en deze niet zijn opgenomen in artikel 13 t/m 18 van deze beleidsregels.
2. Om in aanmerking te kunnen komen voor deze regeling moet men aan de volgende voorwaarden voldoen:
 - a. men is op het moment van aanvraag inwoner van de gemeente Geertruidenberg;
 - b. op grond van artikel 35 lid 1 van de Participatiewet is er sprake van noodzakelijke kosten van het bestaan die voortvloeien uit bijzondere omstandigheden;
 - c. men behoort tot de doelgroep, hetgeen wordt aangemerkt als een bijzondere omstandigheid.
3. Men behoort tot de doelgroep wanneer één of meerdere van de onderstaande situaties van toepassing is:

- a. er is sprake van het ontvangen van bijzondere bijstand voor kosten in verband met ziekte en/of handicap (bijvoorbeeld sociale of personenalarmering, maaltijdvoorziening, extra kleding of bewassing enzovoorts) in de afgelopen 12 maanden voorafgaande aan de aanvraag;
 - b. er is sprake van een aantoonbare 80-100% arbeidsongeschiktheid vastgesteld door het UWV.
4. Het recht op vergoeding wordt voor 12 maanden toegekend en de kosten worden op declaratiebasis vergoed.

Hoofdstuk 4 SLOTBEPALINGEN

Artikel 45. Overgangsrecht

Bijzondere bijstand die is aangevraagd vóór de inwerkingtreding van deze beleidsregels wordt beoordeeld op grond van de voorgaande regelingen voor mensen met een laag inkomen. Overlap van verschillende regelingen is niet mogelijk.

Artikel 46. Gevallen waarin de beleidsregels niet voorzien

Het college kan in bijzondere gevallen afwijken van de bepalingen in deze beleidsregels, indien toepassing van de beleidsregels tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

In gevallen waarin deze beleidsregels niet voorzien, beslist het college.

Artikel 47. Terugvordering

Verstrekingen die ten onrechte dan wel tot een te hoog bedrag zijn uitgekeerd, kunnen van de belanghebbende worden teruggevorderd.

Artikel 48. Inwerkingtreding

1. Deze beleidsregels treden in werking op 1 januari 2017.
2. Dan worden ook ingetrokken de Beleidsregels Bijzondere Bijstand Gemeente Geertruidenberg 2015.
3. Artikelnummers en/of hoofdstukken kunnen afzonderlijk ingevoegd of gewijzigd worden in deze regeling.

Artikel 49. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als "1e gewijzigde Beleidsregels bijzondere bijstand Gemeente Geertruidenberg 2017".

Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van gemeente Geertruidenberg van 13 december 2016,

R.C.J. Nagtzaam drs. W. van Hees

Secretaris Burgemeester

Nota-toelichting

Algemeen

De door de Rijksoverheid vastgestelde Participatiewet vormt het wettelijk kader voor de beoordeling van het recht op bijzondere bijstand. Specifieker staat in artikel 35 lid 1 Participatiewet: *Onverminderd paragraaf 2.2, heeft de alleenstaande of het gezin recht op bijzondere bijstand voor zover de alleenstaande of het gezin niet beschikt over de middelen om te voorzien in de uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten van het bestaan en deze kosten naar het oordeel van het college niet kunnen worden voldaan uit de bijstandsnorm, de individuele inkomenstoelage, de individuele studietoelage, het vermogen en het inkomen voor zover dit meer bedraagt dan de bijstandsnorm, waarbij artikel 31, tweede lid, en artikel 34, tweede lid, niet van toepassing zijn. Het college bepaalt het begin en de duur van de periode waarover het vermogen en het inkomen in aanmerking wordt genomen.*

Daarbij dient de bijstand en de daaraan verbonden verplichtingen afgestemd te worden op de omstandigheden, mogelijkheden en middelen van de betrokken persoon.

Uit oogpunt van een eenduidige en rechtmatige uitvoering van de bijzondere bijstand is het daarom ook raadzaam om beleidsregels vast te stellen met betrekking tot de beoordeling van aanvragen bijzondere bijstand.

De categoriale bijzondere bijstand voor in de wet aangewezen groepen is met inwerkintreding van de Participatiewet afgeschaft omdat het Rijk geen ongerichte vergoeding van kosten meer wenst, waarvan slechts aannemelijk is dat ze zijn gemaakt. De gemeenten moeten in plaats daarvan maatwerk leveren in de vorm van een adequate, individuele en gerichte inkomensondersteuning. Dat betekent dat alleen kosten voor vergoeding in aanmerking komen waarvan vast staat dat ze daadwerkelijk noodzakelijk en daadwerkelijk gemaakt zijn. De gemeente moet individueel toetsen aan de omstandigheden van het geval.

In verband daarmee is de categoriale bijzondere bijstand voor chronisch zieken en gehandicapten en gezinnen met een of meer ten laste komende kinderen die onderwijs volgen met ingang van 1 januari 2015 komen te vervallen. Uitzondering daarop vormt de collectieve zorgverzekering, welke in aan apart uitvoeringsbesluit is geregeld.

Er zijn overigens al bestaande mogelijkheden om binnen de kaders van de individuele bijzondere bijstand groepen aan te wijzen waarvan vaststaat dat zij, door de bijzondere omstandigheden waarin zij verkeren, daadwerkelijk specifieke noodzakelijke kosten hebben. Als belangrijk voorbeeld van zo'n groep worden ouders met minderjarige kinderen genoemd. Deze groep krijgt te maken met een cumulatie aan kosten die direct of indirect met de schoolverplichtingen van hun kinderen te maken hebben. De groep kan verder worden gespecificeerd naar leeftijdscategorie en schooltype. Hoe beter de groep wordt gespecificeerd, hoe duidelijker het is dat de kosten daadwerkelijk worden gemaakt. Op deze manier kan toch maatwerk worden geleverd. Een ieder krijgt immers zijn eigen kosten vergoed en niet het gemiddelde van alle kosten van de hele groep. Van een ongerichte inkomenssuppletie is dus geen sprake. Met behulp van gegevens uit het uitkeringsbestand of van bestandskoppeling kan de groep actief worden benaderd. Daarnaast kan gericht voorlichting worden gegeven aan de hand van concrete voorbeelden. Het mes snijdt aan twee kanten, want op die manier kan ook bestaande onderconsumptie van de bijzondere bijstand worden aangepakt. Evenals de WWB schrijft de Participatiewet niet voor in hoeverre moet worden onderzocht of de kosten daadwerkelijk worden gemaakt.

Artikelsgewijze toelichting

HOOFDSTUK 1 ALGEMEEN

Artikel 1. Begripsomschrijving

Begrippen die in de Participatiewet voorkomen hebben in deze verordening dezelfde betekenis als in de Participatiewet. Ten aanzien van een aantal begrippen die als zodanig niet in de Participatiewet zelf staan is een definitie gegeven in deze verordening.

Er is voor gekozen om de begrippen die zijn omschreven in Awb, het BW en de Wet op de huurtoeslag niet afzonderlijk te definiëren in deze beleidsregel. De begrippen die niet in genoemde wetten staan beschreven worden in het tweede lid verduidelijkt.

Artikel 2. Tijdstip indienen bijstandsaanvraag/terugwerkende kracht

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 3. Doelgroep

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 4. Tijdstip indienen bijstandsaanvraag/terugwerkende kracht

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 5. Beschikking

In de beleidsregels bijzondere bijstand 2015 had dit artikel nog een andere titel, namelijk "Inleveren van nota's". Omdat in deze gewijzigde beleidsregels 2017 bij een aantal regelingen steekproefsgewijze controle achteraf wordt ingevoerd, behoeft dit artikel aanpassing. Er is voor gekozen te benoemen wat er in de beschikking (ook over het inleveren van nota's) moet worden opgenomen.

Artikel 6. Draagkracht

In dit artikel is de draagkracht geregeld. In lid 1 tot en met 3 zijn de algemene bepalingen van de draagkracht opgenomen.

In lid 4 tot en met 10 wordt de draagkracht uit inkomen vastgelegd. Tevens wordt de vaststelling van de hoogte van de draagkracht besproken, zowel als de uitzonderingen daarop.

Het voor de draagkracht in aanmerking te nemen inkomen wordt voorlopig bepaald aan de hand van het meest waarschijnlijke inkomen gedurende de draagkrachtperiode. Daarbij wordt rekening gehouden met voorzienbare wijzigingen in het inkomen. Na afloop van de draagkrachtperiode wordt het definitieve, in aanmerking te nemen, inkomen bepaald aan de hand van het werkelijke inkomen gedurende de draagkrachtperiode. Wordt bijzondere bijstand met terugwerkende kracht toegekend, dan is de eerdere aanvangsdatum van de (periodieke) bijzondere bijstand bepalend voor de vaststelling van het inkomen. Van het in aanmerking te nemen inkomen worden de middelen bedoeld in artikel 31 lid 2 Participatiewet en artikel 33 lid 5 Participatiewet niet tot het inkomen van belanghebbende gerekend. De middelen als bedoeld in genoemde artikelen worden dus ook voor de bijzondere bijstand vrijgelaten; dit deel van het inkomen wordt niet in aanmerking genomen als draagkrachtinkomen.

Op het inkomen worden eventueel van toepassing zijnde buitengewone lasten in mindering gebracht voor zover - indien van toepassing - voor deze kosten niet reeds bijstand of belastingteruggave is verleend. Denk daar bij aan:

- a. de AWBZ-bijdrage;
- b. het huurtoeslagnadeel, zijnde het verschil tussen de daadwerkelijk ontvangen huurtoeslag en de huurtoeslag die zou zijn ontvangen bij een inkomen op bijstandsniveau;
- c. de kosten van alimentatie- of onderhoudsverplichtingen;
- d. buitengewone verwervingskosten;
- e. kosten voor studie en opleiding.

In lid 11 tot en met 13 wordt de draagkracht uit vermogen vastgesteld. Nieuwe hierbij is, dat in lid 11 is opgenomen, dat de waarde van de woning c.s. wordt vrijgelaten bij de vaststelling van het vermogen (N.B. dit geldt alleen voor bijzondere bijstand). Dit is gedaan om te voorkomen, dat belanghebbenden verplichten kunnen worden hun eigen woning te verkopen voor het verkrijgen van middelen ter vergoeding van uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten.

In lid 13 wordt specifiek aandacht besteed aan de auto, waarvan de waarde wordt meegenomen in de vaststelling van het vermogen. Bij een auto wordt de eerste € 4.500 vrijgelaten. Al het meerdere telt wel mee bij de vermogensvaststelling. De dagwaarde van de auto kan bepaald worden met behulp van de waarde zoals deze te vinden is op de website van bijvoorbeeld de ANWB of autotrack. Ook de waarde van een auto met een leeftijd ouder dan 10 jaar wordt in beginsel vrijgelaten. Echter, een auto van meer dan 10 jaar heeft niet altijd een lage dagwaarde. Een oldtimer, klassieker of grote Mercedes kan boven de grens van € 4.500 uitkomen. Dan dient deze dus wel meegenomen te worden in de vaststelling van het vermogen.

Voor de vaststelling van de waarde van de auto's, motoren en caravans (inclusief BTW) wordt in beginsel uitgegaan van de koerslijst van de ANWB (inkoopprijzen), zijnde de in aanmerking te nemen waarde in het economisch verkeer (artikel 34 lid 1 onderdeel a WvB). Indien de auto een leeftijd heeft die niet in de koerslijst van de ANWB is opgenomen kan de waarde worden vastgesteld door de laatste afschrijving door te tellen.

Indien de auto zelf niet meer in de koerslijst is opgenomen wordt de afschrijving genomen zoals deze bij het naast gelegen type wordt gehanteerd.

Indien de waarde van de goederen niet via de koerslijst van de ANWB kan worden gehanteerd dan wordt gebruik gemaakt van bijvoorbeeld via internet (autotrader.nl) ter verkoop aangeboden goederen. In dat geval wordt niet de gevraagde prijs gehanteerd maar 75 % daarvan ter bepaling van de inkoopwaarde.

Van deze uitgangspunten wordt afgeweken indien er aantoonbare verschillen zijn tussen het goed en de uitgangspunten van de koerslijsten, bijvoorbeeld enerzijds een schade-auto en anderzijds een oldtimer.

Informatie over kenteken

Via de sociale recherche/ Rijksdienst voor het Wegverkeer kan nagegaan worden of een belanghebbende een kenteken (lees: auto) op zijn naam heeft staan.

Artikel 7. Hoogte van de bijzondere bijstand

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 8. Vorm van de bijzondere bijstand

Dit artikel behoeft geen toelichting.

HOOFDSTUK 2 BEPALINGEN TEN AANZIEN VAN SPECIFIEKE KOSTEN

Artikel 9. 18,19,20-jarigen niet in inrichting verblijvend

In principe kunnen jongeren van 18, 19 en 20 jaar voor hun algemeen noodzakelijke bestaanskosten een beroep doen op de algemene bijstand. De Participatiewet kent voor jongeren van 18, 19 en 20 jaar aparte (lage) normen. Deze zijn afgeleid van de niveaus van de Algemene Kinderbijslagwet. Dit artikel is dus uitsluitend van toepassing op de alleenstaande.

Indien de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan (lees levensonderhoud) van de jongere hoger zijn dan de toepasselijke bijstandsnorm, is aanvulling mogelijk in de vorm van bijzondere bijstand. Daarbij geldt, dat het recht op bijzondere bijstand voor een jongere van 18, 19 en 20 jaar alleen maar bestaat voor zover ze de ouders niet kunnen aanspreken voor deze kosten.

Wordt aanvullend op de lage norm algemene bijstand bijzondere bijstand verstrekt voor levensonderhoud dan wordt de hoogte hiervan al individualiserend vastgesteld. Daarbij geldt, dat, omdat de noodzakelijke kosten voor het bestaan niet afwijken van een 21 jarige, de hoogte van de totale uitkering (norm algemene bijstand + toeslag bijzondere bijstand) nooit meer kan bedragen dan toepasselijke norm voor een 21 jarige.

De noodzakelijke kosten van het bestaan voor een jongere tot 21 jaar die in een gast- of pleeggezin verblijft wordt, in afwijking van het bovenstaande, vastgesteld conform de leeftijdsafhankelijke vergoedingsnorm op grond van de Regeling vergoeding pleeggezinnen.

Artikel 10. 18,19,20-jarigen in inrichting verblijvend

Indien een jongere van 18, 19 en 20 jaar in een inrichting verblijft bestaat geen recht op algemene bijstand voor de algemeen noodzakelijke bestaanskosten (lees levensonderhoud).

Bijzondere bijstand is in bepaalde gevallen wel mogelijk. Daarbij geldt, dat het recht op bijzondere bijstand voor een jongere van 18, 19 en 20 jaar alleen maar bestaat voor zover ze de ouders niet kunnen aanspreken voor deze kosten.

Voorheen werd hierbij een maximaal bedrag voor de totale uitkering (norm algemene bijstand + toeslag bijzondere bijstand) van € 700 gehanteerd. Aangezien dit aanzienlijk hoger ligt dan de toepasselijke norm gehuwden in een inrichting verblijvend (\pm € 480), is daar nu aansluiting mee gezocht. Dit betekent dat de hoogte van de totale uitkering (norm algemene bijstand + toeslag bijzondere bijstand) nooit meer kan bedragen dan toepasselijke norm voor gehuwden verblijvend in een inrichting.

Artikel 11. Toeslag voormalig alleenstaande ouder

Met de inwerkingtreding van de Participatiewet op 1 januari 2015 is deze regeling opgeheven.

Artikel 12. Overbrugging bij scherpe terugval in inkomen

Lid 1 sub b weekbetaling. Deze komt in Geertruidenberg niet of nauwelijks voor, maar is wel bekend bij de Stadsbank. Een weekbetaling wordt door gemeenten met name toegepast bij mensen die niet met schuldhulpverlening te maken hebben, maar op andere gronden bijv. verslaving of psychische problematiek hun eigen inkomen niet kunnen beheren. Om (indien noodzakelijk) te voorkomen, dat deze mensen direct na uitbetaling hun gehele inkomen opmaken, kan er voor gekozen worden wekelijks uit te betalen.

Artikel 13. Medische kosten

Lid 1. Het uitgangspunt binnen de gemeente Geertruidenberg is dat de AWBZ en de Zvw in het algemeen toereikende voorliggende voorzieningen zijn waar het gaat om de bestrijding van medische kosten. Anders gezegd de gemeente Geertruidenberg kiest er voor in beginsel geen buitenwettelijk beleid te hanteren waar het gaat om medische kosten. Dus geen bijzondere bijstand is mogelijk waar het gaat om medische kosten welke binnen de voorliggende voorzieningen in beginsel als niet noodzakelijk zijn aangemerkt. De uitzonderingen op dit uitgangspunt volgen in lid 2, 3 en 4.

Lid 2. Wordt door de voorliggende voorziening opgeroepen een eigen bijdrage te betalen, dan moet het college de aanvraag om bijzondere bijstand beoordelen op grond van artikel 35 Participatiewet. De vragen die beantwoord moeten worden zijn of de noodzakelijke kosten voortvloeien uit de bijzondere omstandigheden. In het algemeen wordt gesteld dat kosten waarvoor binnen de voorliggende voorziening AWBZ of Zvw (basisverzekering) een vergoeding wordt verstrekt kunnen als noodzakelijk worden aangemerkt. Bovendien wordt een (eigen) bijdrage beschouwd als bijzonder noodzakelijke kosten die voortvloeien uit de bijzondere omstandigheden. Voor deze eigen bijdrage is bijzondere bijstand dan ook mogelijk. Concreet valt daarbij te denken aan:

- een volledige prothese voor de boven- en/of onderkaak;
de eerste 50 zittingen psychotherapie bij een persoonlijkheidsstoornis;
- de eerste 30 zittingen psychotherapie bij overige stoornissen;
- fysiotherapie en oefentherapie die medisch noodzakelijk is.

Het gaat hierbij nadrukkelijk niet om eigen bijdragen die resteren na een bepaalde vergoeding via een aanvullende ziektekostenverzekering en waarvoor de basisverzekering geen vergoeding kent.

De eigen bijdrage dient bovendien onvermijdelijk te zijn. Dit is bij voorbeeld niet het geval als bij de aanschaf van een gehoor toestel wordt gekozen voor een duurder dan medisch noodzakelijk toestel.

Lid 3. Het deel van een eigen bijdrage dat gebaseerd is op een besparing van reguliere kosten komt echter in beginsel niet voor bijstand in aanmerking. Een voorbeeld hiervan is de eigen bijdrage die moet worden voldaan bij de aanschaf van orthopedisch schoeisel. Aan deze eigen bijdrage ligt een besparing wegens het achterwege kunnen blijven van de aanschaf van normale schoenen ten grondslag.

Lid 4. Voor zover in deze beleidsregels niet anders is/wordt bepaald betekent dat er (nog) wel bijzondere bijstand mogelijk is voor medische kosten dan wel aan medische problemen gerelateerde kosten die buiten de werkingsfeer van Zvw en AWBZ vallen. De opsomming van deze medische kosten is limitatief. Voor al deze kosten geldt: Indien er wel sprake is van een vergoeding vanuit een aanvullende ziektekostenverzekering geldt dit als voorliggend (artikel 15 lid 1 Participatiewet).

Kosten orthodontie voor ten laste komende kinderen (jongeren onder de 18)

De gemeente Geertruidenberg heeft ervoor gekozen het aanspraak kunnen maken op buitenwettelijke vergoedingen voor medische kosten, zoals dat kan door middel van een aanvullende ziektekostenverzekering, te scharen onder de eigen verantwoordelijkheid. Omdat jongeren daarbij afhankelijk zijn van keuzes van hun ouders is voor hen aangaande de kosten van orthodontie een uitzondering gemaakt.

Kosten van Concerta voor ten laste komende kinderen

Indien in het kader van de AWBZ en Zvw op grond van een bewuste beslissing over de noodzakelijkheid van een voorziening de keuze is gemaakt om één of meer kostensoorten niet in de voorziening op te nemen of de voorziening in een bepaalde situatie niet noodzakelijk te achten, dient de WWB zich bij die keuze aan te sluiten en komt men ten aanzien van die kosten niet voor bijstandsverlening in aanmerking. Dit betekent in het algemeen dat kostensoorten die niet op grond van de Zvw of AWBZ worden vergoed ook niet in aanmerking komen voor bijzondere bijstand krachtens artikel 35 lid 1 Participatiewet. Dit is slechts dan anders als de betreffende kosten noodzakelijk zijn, maar de kosten om budgettaire redenen niet of niet langer op grond van een voorliggende voorziening (volledig) worden vergoed. Dan heeft het college wel de mogelijkheid om op grond van artikel 35 lid 1 Participatiewet (aanvullende) bijzondere bijstand te verlenen. Op dit moment wordt Concerta op basis van individuele omstandigheden vergoed, echter dit komt veelvuldig voor. Voor dit geneesmiddel, Concerta, is het daarom wenselijk generiek beleid vast te stellen.

Tandartskosten die behoren tot het vergoedingenpakket waarvoor belanghebbende zich aanvullend heeft verzekerd en die de maximale vergoeding overstijgen

Dit is een uitzondering op lid 2 én 3. De tandartskosten komen uitsluitend voor vergoeding in aanmerking als de belanghebbende een aanvullende verzekering voor tandartskosten heeft afgesloten. Indien de belanghebbende geen aanvullende verzekering voor tandartskosten heeft afgesloten kan geen bijstand worden verleend: de gevolgen van de keuze door betrokkene kunnen niet worden afgewenteld op de WWB. Behandelingen die onnodig kostbaar, onnodig gecompliceerd of tandheelkundig niet doelmatig zijn worden niet vergoed. (zie tweede lid van dit artikel) Indien de belanghebbende, die een aanvullende verzekering heeft afgesloten, een verzoek doet om bijzondere bijstand voor kronen en bruggen o.i.d. dient een onafhankelijk medisch advies gevraagd te worden ten aanzien van de noodzaak van de kosten, waarbij tevens gevraagd wordt te adviseren over de goedkoopste adequate oplossing.

Zelfzorgmiddelen in geval van een chronische aandoening

De basisverzekering vergoedt zelfzorggeneesmiddelen (niet-receptplichtige geneesmiddelen) in het algemeen niet. Hierop zijn echter uitzonderingen voor patiënten die deze medicijnen langdurig gebruiken. Zij krijgen op grond van de Regeling zorgverzekering deze geneesmiddelen wel vergoed door de zorgverzekeraar.

Een chronische gebruiker is degene die het middel langer dan 6 maanden gebruikt. De arts schat van te voren in of het zelfzorggeneesmiddel langer dan 6 maanden moeten worden gebruikt. Op het recept van de arts staat dan 'voor chronisch gebruik' (CG) is. Alleen dan krijgt men deze medicijnen vergoed van de zorgverzekering. Indien dit geneesmiddel voor de eerste keer aan de verzekerde wordt voorgeschreven, komt het niet voor vergoeding in aanmerking. Voor deze eerste keer is bijzondere bijstand mogelijk.

Als de medicijnen bij een drogist of ergens anders worden gekocht, dan moet belanghebbende deze volledig zelf betalen.

Kosten van (speciale) diëten, voor zover de kosten ervan meer bedragen dan reguliere voeding
Dieetkosten en de kosten van voedingssupplementen vallen buiten de reikwijdte van Zvw en AWBZ gezien de jurisprudentie (CRvB 07-09-2004, nr. 02/2162 NABW en CRvB 13-06-2006, nr 05/1128 NABW). In beginsel bestaat er geen recht op bijzonder bijstand voor de kosten van een dieet omdat deze kosten doorgaans niet medisch noodzakelijk zijn of niet leiden tot kosten die meer bedragen dan de kosten voor normale voeding. De kosten voor normale voeding moeten worden voldaan uit een inkomen ter hoogte van de toepasselijke bijstandsnorm. Bijzondere omstandigheden in het individuele geval kunnen aanleiding zijn om bijzondere bijstand te verlenen voor deze (meer)kosten. Dat is het geval als er een medisch adviseur een medische indicatie afgeeft voor het volgen van een dieet.

Kosten alternatieve geneeswijze

Alleen op grond van de individuele omstandigheid dat geen hulp door de reguliere medische hulpverlening mogelijk is gebleken en er dringende redenen zijn kan bijstand voor de kosten van alternatieve geneeswijze worden verstrekt. Dat geen hulp door de reguliere medische hulpverlening mogelijk is gebleken moet blijken uit een onafhankelijk medisch advies.

Kosten van een bril of contactlenzen tot een totaalbedrag van maximaal het bedrag zoals deze door de collectieve ziektekostenverzekering van de gemeente Geertruidenberg wordt vergoed

Op dit moment is via de collectieve zorgverzekering van het VGZ een vergoeding mogelijk van maximaal € 295 per 3 kalenderjaren. In de tussenliggende perioden kunnen zich situaties voordoen, waardoor er via de (collectieve) zorgverzekering geen vergoeding mogelijk is terwijl er wel sprake is van bijzondere noodzakelijke kosten. Hierbij kan gedacht worden aan verlies/diefstal van bril of contactlenzen, onherstelbare schade, maar ook aan plotseling sterk toe- of afgenomen sterkte. De klant kan dan met bijzondere bijstand worden ondersteund, echter wel tot maximaal de hoogte van de vergoeding in de collectieve zorgverzekering.

Medisch advies

Omdat het college zelf de daartoe vereiste medische kennis doorgaans niet in huis heeft zal het om de noodzakelijkheid van medische kosten te kunnen beoordelen zich veelal bedienen van een medisch advies. Het college zal zich ervan moeten vergewissen dat het advies aan de zorgvuldigheidseisen voldoet, wil het college zijn oordeel erop mogen baseren.

Artikel 14. Maaltijdvoorziening

Dit artikel is gewijzigd ten opzichte van de beleidsregels bijzondere bijstand 2015.

Lid 2: Met name is de leeftijdsgrens van 70 jaar uit deze regeling gehaald. Enerzijds omdat met die leeftijdsgrens nog een gedeeltelijk categoriaal karakter bewaard was gebleven (wettelijk niet meer toegestaan), anderzijds omdat er sprake is van leeftijdsdiscriminatie. Immers op grond van een bepaalde leeftijd kan niet zo maar de noodzaak worden bepaald.

Lid 3: Om te voorkomen dat er ook voor erg dure maaltijden wordt gedeclareerd, is er een maximale grens gesteld aan de meerkosten van een maaltijd uit de maaltijdvoorziening.

Artikel 15. Personenalarmering

Dit artikel is nieuw opgenomen. De vergoeding voor de eigen bijdrage, die nu in de collectieve zorgverzekering is opgenomen, betreft slechts de aansluiting bij een specifieke leverancier. Omdat veel gebruikers een alarmsysteem elders hebben aangeschaft, konden zij niet voor vergoeding in aanmerking komen. Dit wordt met deze regeling gerepareerd.

Artikel 16. Eigen bijdrage voor thuiszorg

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 17. Stookkosten

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 18. Bewassing en kledingslijtage

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 19. Medisch advies

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 20. Uitvaartkosten

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 21. Kosten curator, bewindvoerder en mentor

In de Staatscourant van 10 november 2014 is gepubliceerd de ministeriële regeling "**Regeling beloning curatoren, bewindvoerders en mentoren**" van 4 november 2014.

Voor professionele bewindvoerders betekent dit, kort weergegeven, het volgende.

1. Iedere professionele bewindvoerder heeft recht op het basistarief (in 2015 is dat € 1.105 incl. onkostenvergoeding en ex BTW). Hiervoor wordt geen machtiging afgegeven. Dit geldt ook voor curatoren (€ 1.989 incl. onkostenvergoeding en ex BTW in 2015) en voor mentoren (€ 1.105 incl. onkostenvergoeding ex BTW in 2015).

2. Als er sprake is van problematische schulden, hebben de bewindvoerder en curator recht op een hoger tarief (in 2015 is dat € 1.430 respectievelijk 2.281,50). Als sprake is van een persoon in de leeftijd van 18 tot en met 23 jaar, die jeugdhulp heeft gehad i.v.m. een psychisch of psycho-sociaal probleem, psychische stoornis, gedragsproblemen of verstandelijke beperking, heeft de mentor recht op een hogere beloning dan het basistarief (in 2015 is dat € 1.430).

3. In voorkomende gevallen bestaat recht op beloning voor:

- a. aanvangswerkzaamheden;
- b. verhuizing;
- c. verkoop van een woning;
- d. ontruiming van een woning;
- e. beheren van een PGB;
- f. opmaken van eindrekening en verantwoording.

De beloningen voor verhuizing, ontruiming en verkoop van een woning zijn cumulatief, d.w.z. er kan bijvoorbeeld zowel voor de verkoop van de woning als voor de verhuizing een vergoeding worden toegekend.

4. Als sprake is van twee personen die een economische eenheid voeren en die beiden onder een of meer beschermingsmaatregel(en) vallen, geldt een 'cumulatie'tarief.

Nieuwe zaken

Voor instellingen van beschermingsmaatregelen vanaf 1-1-2015 geldt dat in de instellingsbeslissing van de rechtbank zal worden opgenomen op welk tarief de bewindvoerder/curator/mentor aanspraak kan maken. Dit tarief geldt totdat er een wijziging in de omstandigheden plaatsvindt. Er wordt dus geen machtiging meer afgegeven voor de beloning van de bewindvoerder/curator/mentor, met uitzondering van de incidentele machtigingen, zoals voor een verhuizing.

Als de bewindvoerder/curator aanspraak heeft op het hogere tarief wegens problematische schulden en de schulden zijn opgelost, dan dient de bewindvoerder/curator de kantonrechter daarover te informeren. Dan zal de rechtbank een beschikking afgeven voor het lagere tarief. Zolang de schulden aanwezig zijn, dus ook gedurende gemeentelijke schuldhulp of WSNP, blijft de bewindvoerder/curator recht houden op het hogere tarief.

In nieuwe zaken wordt in beginsel **geen** machtiging door de rechtbank afgegeven voor het hogere tarief. Incidenteel zal het kunnen zijn dat een bewindvoerder er pas na het instellen van het bewind achter komt dat er, anders dan rechthebbenden hadden doen voorkomen, wel problematische schulden zijn. In een dergelijk uitzonderlijk geval kan nog wel een machtiging worden afgegeven.

Lopende zaken

De staatssecretaris heeft een overgangsregeling getroffen voor lopende zaken. Indien een bewindvoerder/curator **in 2014** toestemming heeft gekregen om **tenminste zes uur extra** te declareren in verband met de schuldenpositie van de cliënt, dan heeft deze bewindvoerder/curator **in 2015 geen** recht op het hogere tarief. Als de schulden voortbestaan, heeft de bewindvoerder/curator dit recht wel vanaf 2016. Om hierop aanspraak te maken, dient een bewindvoerder/curator over een machtiging te beschikken. Aan de bewindvoerders is verzocht om het verzoek machtiging voor het hogere tarief 2016 in te dienen tegelijk met de "rekening en verantwoording" over 2014 (die in 2015 moet worden ingediend). Voor dit verzoek geldt een (landelijk) format, dat gebruikt moet worden. Aan de hand van die rekening en verantwoording kan dan vastgesteld worden of inderdaad sprake is van een problematische schulden situatie. In dat geval wordt de machtiging verleend. Dit geldt als een beschikking van de rechtbank. Omdat dit verzoek bij de rekening en verantwoording wordt ingediend, kan er geruime tijd zitten tussen de afgifte van de machtiging en de feitelijke ingang van het hogere tarief. Mocht blijken dat in 2016 geen sprake meer is van problematische schulden, dient de bewindvoerder/curator dit te melden en zal de rechtbank een nieuwe beschikking afgeven.

De verwachting is dat de overgangsmaatregel ertoe leidt dat eind 2014, begin 2015 slechts een zeer beperkt aantal verzoeken voor het hogere tarief zal worden ingediend. De verzoeken voor 2016 zullen verspreid over het jaar worden ontvangen, waardoor de rechtbank de machtigingen ook verspreid over het jaar zal afgeven.

Artikel 22. Rechtsbijstand

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 23. Leges voor verblijfsvergunning of naturalisatie

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 24. Doorbetaling vaste lasten bij detentie

Gelet op het bepaalde in artikel 13 lid 1 onderdeel a Participatiewet is een persoon wie rehtens zijn vrijheid is ontnomen uitgesloten van het recht op (algemene en bijzondere) bijstand. In de toelichting bij dit artikel stelt de wetgever dat in de noodzakelijke kosten van het bestaan van gedetineerden wordt voorzien door het ministerie van Justitie. Dit geldt zowel voor algemene als bijzondere bestaanskosten. De financiële verantwoordelijkheid van het ministerie van Veiligheid en Justitie heeft mede betrekking op perioden van weekendverlof. Volgens de Memorie van toelichting bij de Wet Werk en Bijstand kan slechts in heel uitzonderlijke situaties, waarbij steeds een strikt individuele afweging is gemaakt, bijstandsverlening aan een gedetineerde aan de orde zijn (zie TK 2002-2003, 28 870, nr. 3, blz. 43 - 44). Het college kan een dergelijke uitzondering maken op grond van artikel 16 lid 1 Participatiewet als daartoe zeer dringende redenen zijn. Maar gezien het feit dat in het levensonderhoud van een gedetineerde reeds wordt voorzien door het ministerie van Veiligheid en Justitie zal dat doorgaans niet het geval zijn. Ook de uitleg die CRvB gaf aan de uitzonderingsmogelijkheid van artikel 11 lid 1 Abw, de voorganger van artikel 16 lid 1 Participatiewet, om aan gedetineerde bijstand te verlenen wijst in die richting. De CRvB stelde dat het college eerst dan bevoegd zijn met toepassing van artikel 11 Abw bijstand te verlenen, indien in concreto vast staat dat sprake is van een acute noodsituatie. Ook de situatie waarin sprake is van ernstige consequenties voor de psychische gezondheidstoestand van de belanghebbende, kan onder het begrip "acute noodsituatie" vallen (zie bijvoorbeeld President Rechtbank 's-Hertogenbosch 09-03-1999, nrs. Awb 99/1142 VV e.a., JABW 1999, 85).

Het ten aanzien van gedetineerden gebruikmaken van artikel 16 lid 1 Participatiewet kan dus niet helemaal worden uitgesloten, maar zal in verreweg de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Aangezien het steeds om een strikt individuele afweging moet gaan is beleid maken op grond van artikel 16 lid 1 Participatiewet niet mogelijk. De Staatssecretaris van SZW heeft gemeenten er in punt 2 van zijn verzamelbrief van 18-02-2003 en punt 7 van zijn verzamelbrief mei 2003 nog eens uitdrukkelijk op gewezen dat dergelijk beleid binnen de Abw niet is toegestaan. Gezien de bovenbedoelde passage uit de Memorie van toelichting bij de WWB behoeft niet betwijfeld te worden dat deze visie nog steeds onverkort geldt.

Indien het college toch een beleid van bijstandsverlening voor het aanhouden van de woning gedurende detentie wil voeren, kan dit dus alleen op grond van zogenaamd buitenwettelijk beleid (zie CRvB 28-08-2001, nr. 99/2599 NABW, CRvB 20-09-2011, nr. 11/1974 WWB en CRvB 12-06-2013, nr. 11/6847 WWB). Buitenwettelijk beleid wordt door de rechter slechts terughoudend getoetst, doch zou kunnen leiden tot een aanwijzing door de minister om hiermee te stoppen (artikel 76 lid 1 Participatiewet). Een dergelijke aanwijzing gaat gepaard met een opschorting van de betaling van het budget van het inkomensdeel (artikel 76 lid 3 Participatiewet).

Overigens heeft ook de Reclassering in dit verband een duidelijke taak om de veroordeelde respectievelijke de gedetineerde te begeleiden zowel binnen als buiten de gevangenis.

Financiële overwegingen

Een kosten-batenanalyse tussen enerzijds de kosten van het aanhouden van de woning en anderzijds de kosten van de herinrichting van een nieuwe woning (inclusief de eventuele druk op de woningmarkt die hierdoor kan ontstaan) kan aanleiding zijn om (toch) bijzondere bijstand te verlenen voor het aanhouden van de woning.

Let wel: een in de ogen van de minister (veel) te royale bijstandsverlening in deze kan daarentegen gevolgen hebben voor de toekenning van een eventuele aanvulling van het inkomensdeel (artikel 74 Participatiewet).

Overige overwegingen

Bijstand verlenen aan gedetineerden is dus eigenlijk niet mogelijk. Desalniettemin kan het college het, bijvoorbeeld in het kader van de resocialisatie van de (ex-)gedetineerde, wenselijk achten dat de (ex-)gedetineerde kan terugkeren naar zijn eigen woning. In dat geval is het wellicht te overwegen om de voor ogen staande regeling onder te brengen in bijvoorbeeld een gemeentelijk noodfonds.

Indien (toch) buitenwettelijk beleid wordt geformuleerd kunnen de volgende overwegingen een rol spelen bij de invulling van deze richtlijn:

1. De duur van de periode waarin bijzondere bijstand kan worden verstrekt al dan niet in relatie tot de duur van de detentie. Op grond van oude jurisprudentie blijkt dat een maximale periode van 6 maanden aanvaardbaar was. Een korte detentieperiode (bijvoorbeeld: maximaal 1 maand) kan aanleiding zijn om geen bijstand te verlenen omdat zo'n periode te overbruggen moet zijn. Zie echter in dit verband ook de overwegingen bij punt 5. Een langere detentieperiode (meer dan 6 maanden) kan aanleiding zijn om van de belanghebbende te verwachten dat hij zijn woning opgeeft.
2. De aard van de kosten die in aanmerking komen voor vergoeding. Hierbij kan aansluiting worden gezocht bij het begrip woonkosten al dan niet aangevuld met de kosten voor de nutsvoorzieningen. Wordt ten aanzien van de nutsvoorzieningen van belanghebbende verwacht dat hij deze laat afsluiten dan wel een regeling treft met de leverancier, of komt zondermeer slechts het vastrecht voor vergoeding in aanmerking?
3. Mogelijke uitzonderingspositie voor voorarrest. Is het mogelijk om de gevangenisstraf af te kopen door middel van het betalen van een boete? In dat geval ligt bijstandverlening voor het aanhouden van de woning niet voor de hand.
4. Voorzienbaarheid van de detentie in relatie tot het reserveren voor deze kosten. Met betrekking tot het gezin van de gedetineerde, stelt de CRvB (Participatiewet kent in deze overeenkomstige bepalingen.

Artikel 25. Reiskosten bezoek gedetineerde

In de vorige beleidsregels uit 2015 is bij deze reiskosten geen rekening gehouden met het in de bijstand begrepen bedrag voor vervoerskosten (Participatiewet, artikel 35, lid 1). Daarom is aansluiting gezocht bij de bepalingen uit artikel 26.

Artikel 26. Reiskosten bezoek ziek(e) familielid(leden)

In de vorige beleidsregels uit 2015 werd bij deze reiskosten wel rekening gehouden met het in de bijstand begrepen bedrag voor vervoerskosten (Participatiewet, artikel 35, lid 1). Daar werden ook bedragen genoemd, die nog stammen uit het tijdperk van de ABW en sinds de uitvoering van de WWB zijn los gelaten en nu ook nergens meer zijn terug te vinden. Om toch recht te doen te doen aan het gesteld in artikel 35 lid 1, is er voor gekozen om de kosten voor OV (2 zones) voor het reizen binnen de gemeente grenzen als uitgangspunt te nemen voor de vaststelling van het in de bijstand begrepen bedrag voor vervoerskosten.

Artikel 27. (her-)Inrichtingskosten; Eerste, tweede huur en waarborgsom

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 28. Suppletie KBN-lening

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 29. Verhuiskosten

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 30. Babyuitzet in verband met de geboorte van een kind

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 31. Energiebesparende maatregelen

Van deze regeling werd geen gebruik meer gemaakt en komt daarom ook te vervallen.

Artikel 32. Vaste lasten tijdens verblijf in inrichting

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 33. Woonkostentoeslag voor huurwoning

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 34. Woonkostentoeslag voor woning in eigendom

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 35. Kinderopvang

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 36. Ouderbijdrage jeugdhulp

Deze ouderbijdrage is per 1 januari 2016 komen te vervallen en werd door de gemeente ook in 2015 al niet meer geïnd. Daarom komt deze regeling ook te vervallen.

Artikel 37. Reiskosten schoolgaande kinderen

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 38. Verwervingskosten

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 39. Reiskosten woon-werk verkeer

Dit artikel behoeft geen toelichting.

HOOFDSTUK 3 BIJZONDERE REGELINGEN

Artikel 40. Overstapregeling

In dit artikel zijn een aantal wijzigingen opgenomen. Als gevolg van de invoering van de steekproefsgewijze controle is lid 5 van de beleidsregels uit 2015 vervangen voor de leden 5 t/m 9 in 2016. Daarnaast zijn een aantal kosten uit lid 4 verwijderd, aangezien het niet om kosten ging die verbonden zijn aan de overstap van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs. Deze kosten zijn nu ondergebracht in lid 1 sub f van artikel 41.

Artikel 41. Regeling bevordering maatschappelijke participatie van schoolgaande kinderen

In dit artikel zijn een aantal wijzigingen opgenomen. Als gevolg van de invoering van de steekproefsgewijze controle is lid 3 van de beleidsregels uit 2015 vervangen voor de leden 3 t/m 7 in 2016. Daarnaast zijn een aantal kosten uit lid 4 van artikel 40 verwijderd, aangezien het niet om kosten ging die verbonden zijn aan de overstap van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs. Deze kosten zijn nu ondergebracht in lid 1 sub f, waaraan de laptop ook nu ook is toegevoegd.

Artikel 42. Tegemoetkomingsregeling

In dit artikel zijn een aantal wijzigingen opgenomen. Als gevolg van de invoering van de steekproefsgewijze controle is lid 4 van de beleidsregels uit 2015 vervangen voor de leden 4 t/m 8 in 2016.

Artikel 43: Regeling Duurzame gebruiksgoederen

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 44. Regeling Chronisch zieken en gehandicapten

Dit artikel is gewijzigd ten opzichte van de beleidsregels bijzondere bijstand uit 2015. Inmiddels heeft zich een wijziging in de WMO voorgedaan. Hierdoor worden op een andere wijze voorzieningen toegerekend en kunnen sommigen, die in het verleden wel voor een voorziening in aanmerking kwamen, dat wellicht nu niet meer. Om dit beleid door middel van bijzondere bijstand niet te doorkruisen zijn van lid 3 sub a, b en d verwijderd. Tevens is in lid 4 toegevoegd dat de vergoeding voor een periode van 12 maanden wordt toegekend.

HOOFDSTUK 4 SLOTBEPALINGEN

Artikel 45. Overgangsrecht

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 46. Gevallen waarin de beleidsregels niet voorzien

Dit artikel heeft geen toelichting.

Artikel 47. Terugvordering

Dit artikel heeft geen toelichting.

Artikel 48. Inwerkingtreding

Dit artikel heeft geen toelichting.

Artikel 49. Citeertitel

Dit artikel heeft geen toelichting.